

KNB-coryfeeën gaan
met pensioen **6**

Dialogoog als
leiderschapsinstrument **20**

Waarom is een notaris nodig
bij bv-oprichting? **26**

Notariële stichting
breidt onderwijs uit

Notariaat kan niet zonder wetenschap

Sdu

KNB

Grand Prix Content Marketing Awards 2019

🏆 Winnaar Bekroning Inzet Social

VERDIEP UW KENNIS MET CURSUSSEN VAN INM

INM biedt notariële en juridisch medewerkers modulair onderwijs op een praktische, efficiënte én vrolijke wijze. Na de zomer staan er weer een hoop cursussen gepland, die uiteraard met inachtneming van de 1,5 meter afstand zullen plaatsvinden in Utrecht. U ontvangt voor de cursussen 4 PE-punten en betaalt € 275 excl. btw.

CURSUS KADASTER

Wat doet het kadaster? Wat kan er wel en niet worden ingeschreven? En waarom is dat zo? Tijdens deze praktische juridische cursus vertelt mr. Benedict van Dam u alles over de werkwijze van het kadaster. U leert waarom u bepaalde zaken wel of niet moet doen en wat wel of niet kan bij het kadaster.

- Datum : 27 oktober 2020
- Tijd : 13:00 tot 17:15 uur
- Docent : mr. Benedict van Dam

BASISCURSUS ERFRECHT

In deze basiscursus wordt u in één dag ondergedompeld in het erfrecht van Boek 4 van het Burgerlijk Wetboek (BW). U krijgt als het ware dé gebruiksaanwijzing voor dit onderdeel van het burgerlijk recht aangereikt. U leert de basisregels van het erfrecht en de systematiek van boek 4 BW te begrijpen.

- Datum : 29 oktober 2020
- Tijd : 13:00 tot 17:15 uur
- Docent : prof. mr. dr. Freek Schols

ACTUALITEITEN AGRARISCH RECHT

Het Agrarisch Recht is een veelomvattend en zich voortdurend ontwikkelend rechtsgebied. In deze cursus komen de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van agrarisch-rechtelijke onderwerpen aan de orde, waaronder actualiteiten op het gebied van pacht.

- Datum : 5 november 2020
- Tijd : 13:00 tot 17:15 uur
- Docent : mr. dr. Jeroen Rheinfeld

T 020 388 29 28 | INFO@INM.NL | WWW.INM.NL

De opleidingen van INM worden onder verantwoordelijkheid van prof. mr. dr. B.M.E.M. Schols, prof. mr.dr. W. Burgerhart en prof. mr. dr. F.W.J.M. Schols gegeven.

INM Instituut
na- en bijscholing

10

'We hopen promoveren aantrekkelijker voor (kandidaat-)notarissen te maken'

6

'Het notariaat is een elastisch beroep'

12

En dit valt onder de cursus modieuze kleurkeuze...

- 4 Nieuws
- 6 KNB-coryfeeën gaan met pensioen
- 10 En verder: Deline Kruitbosch
- 12 Permanente educatie nieuwe stijl
- 15 Wisselcolumn Marcel Pheijffer
- 16 'Toezichthouden is geen window dressing'
- 18 De les van ... Redmar Wolf
- 20 Congres Futurepro(o)f: Dialoog als leiderschapsinstrument
- 24 Vragen staat vrij
- 26 EZK-rapport over rol notaris bij oprichting
- 28 Wablief?!
- 30 Specialisten
- 32 Kanocolumn
- 33 Column Nick van Buitenen
- 34 KNB-nieuws
- 36 Tuchtrect
- 38 Personalia

16

26

Het ambachtelijke werk neemt af

20

15 'Voor je het weet, ben je geen held, maar de schlemiel'

Nieuwe ondernemingsvorm: de maatschappelijke bv

ONDERNEMINGSRECHT

Een nieuwe wet moet zorgen voor een aparte juridische vorm voor ondernemers die zich inzetten voor sociale doelen. Dat wil het kabinet. Als ondernemingen aan

bepaalde eisen voldoen, kunnen ze zich in het handelsregister inschrijven als maatschappelijke bv (bvm).

Welke ondernemingen komen in aanmerking voor deze nieuwe juridische status? Dat zijn volgens het kabinet maatschappelijke ondernemingen die zich bezighouden met bijvoorbeeld klimaat, zorg, onderwijs en arbeidsparticipatie. 'Maatschappelijk ondernemerschap is belangrijk en daarom is betere erkenning en herkenning voor dit type ondernemerschap noodzakelijk', aldus staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken en Klimaat. Het kabinet streeft ernaar om eind dit jaar een voorontwerp van de wettelijke regeling via het internet in consultatie te brengen. •

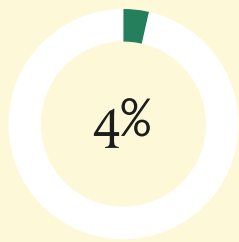

Tweeverdieners kunnen vanaf 2021 meer lenen voor een woning

WONINGMARKT

Tweeverdieners kunnen vanaf 1 januari 2021 meer lenen voor bijvoorbeeld het kopen van een huis. Het laagste inkomen gaat voor een groter deel meewegen voor het vaststellen van de maximale hoogte van een hypotheecair krediet. Dit wordt mogelijk door een wijziging van de Tijdelijke regeling hypotheecair krediet.

Straks telt 90 procent van het lagere toetsinkomen mee voor het financieringslastpercentage. Dit was 80 procent. Daardoor kunnen tweeverdieners straks meer lenen voor de aanschaf van een woning of extra leenruimte krijgen voor verduurzaming van hun woning. Op advies van het Nibud is ook een nieuwe rekentabel opgesteld om de impact van studieleningen op de financieringslast te kunnen berekenen. Daardoor ontstaat een lichte stijging in de financieringsruimte bij toetsinkomens tot 30.000 euro. •

Notarissen hebben ondanks de coronacrisis nog voldoende werk. In het tweede kwartaal zijn 4 procent meer akten gepasseerd dan een jaar eerder. Dit blijkt uit cijfers uit het Centraal Digitaal Repertorium (CDR) van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Belangrijkste reden van de stijging is de sterk toegenomen vraag naar hypotheekakten. Dat aantal steeg in het tweede kwartaal met 24 procent vergeleken met hetzelfde kwartaal vorig jaar. In de familiepraktijk daalde het aantal testamenten dat kwartaal met 1 procent en het aantal levenstestamenten met 3 procent. De coronacrisis heeft gezorgd voor een sterke stijging van het aantal verklaringen van erfrecht: 22 procent meer dan in het tweede kwartaal vorig jaar. In de ondernemingspraktijk zijn in de eerste helft van 2020 de grootste klappen gevallen. Met name de oprichting van bv's en stichtingen nam sterk af. •

Aantal zaken Geschillencommissie Notariaat gelijk aan vorig jaar

RECHTSPRAAK

De Geschillencommissie Notariaat behandelde vorig jaar 113 zaken. Dat is nagenoeg gelijk aan het aantal (108) van 2018. Daarvan losten partijen in 10 zaken het geschil alsnog op tijdens de procedure. In 44 zaken deed de commissie een uitspraak. In 23 zaken kreeg de cliënt (deels) gelijk en in 16 zaken werd de cliënt in het ongelijk gesteld.

Vorig jaar werd in 4 zaken de cliënt niet ontvankelijk verklaard. In 1 zaak was de commissie niet bevoegd om een inhoudelijk oordeel te geven over het geschil. Gemiddeld kwam een uitspraak in 5,5 maand tot stand. Aan het eind van 2019 stonden er nog 45 zaken open. Deze zaken behandelt de commissie in 2020 verder. Als de cliënt ontevreden is over de dienstverlening van een notaris, kan een goed gesprek of bemiddeling van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie een oplossing bieden. Mocht dat niet tot een oplossing leiden of gaat het om een juridische kwestie? Dan kan de geschillencommissie een bindend advies geven. •

Uitgesteld staartje

Er is even aan gewerkt, maar vanaf 15 september is het zover. Dan kunnen (kandidaat-)notarissen behalve akten ook bijlagen

digitaal versturen naar de Belastingdienst. Geen gedoe meer met enveloppen, kopieën en alles heen en weer sturen. Gewoon inscannen en uploaden. Loran van der Sluis, programmanager bij de Belastingdienst is er blij mee: 'Dit vergroot het gemak van de notaris en maakt het voor de Belastingdienst eenvoudiger om meer aanvullende informatie op te vragen.'

Alweer aanpassingen?

'We hebben de afgelopen jaren samen met de notariële beroepsorganisatie (KNB) heel wat gedigitaliseerd. Het Centraal Digitaal Repertorium (CDR) is daar een resultaat van. Wij streven continu naar verbeteringen en zijn daar samen ook druk mee bezig. Niet alles kan tegelijkertijd. Dit staartje was even uitgesteld. De afgelopen tijd is er getest met een aantal kantoren en nu kan de rest van het notariaat worden aangesloten. (Kandidaat-)notarissen hebben al even kunnen wennen aan de veranderingen met het krijgen van overlijdensmeldingen. Deze laatste stap is voor hen een eitje.'

Wat gaat er precies veranderen?

'De nieuwe functie maakt het mogelijk aanvullende stukken op te sturen, zoals een berekening of een bewijsstuk voor een vrijstelling. Het gaat hierbij alleen om bijlagen die aan een akte zijn gehecht of stukken bij de aangifte overdrachtsbelasting, geen andere documenten. Het enige wat een kantoor straks nog hoeft te doen, is de bijlage inscannen en doorsturen via het CDR-systeem. Er komen geen enveloppen of koeriers meer aan te pas. Alle gegevens die voor die aangifte nodig zijn, moeten wel in de akte staan. Het is dus niet de bedoeling die informatie los te koppelen van de akte. En als de Belastingdienst om stukken vraagt, kun je die er digitaal achteraan sturen. Wel zo gemakkelijk.'

Wat moet daar allemaal voor gebeuren?

'Op de achtergrond hebben wij daar veel aanpassingen voor moeten doen. Het is niet altijd technisch zo gemakkelijk als het eruitziet. De aanpassing is in september in notariële softwarepakketten en in de applicatie "Mijn repertorium" gebouwd. Het gaat voor de notaris dus allemaal automatisch.'

Wat merkt de notaris ervan?

'Die ziet de mogelijkheid om bijlagen mee te sturen. En de notaris kan verzoeken om bijlagen van de Belastingdienst te krijgen. Die moeten worden afgehandeld. Dat zijn notarissen al gewend door de overlijdensmeldingen, die via hetzelfde systeem binnenkomen. We adviseren kantoren daarom ook voor deze meldingen een medewerker binnen kantoor aan te wijzen die dit in de gaten houdt. Dat voorkomt onnodige correspondentie voor de notaris en de Belastingdienst.' •

Notarieel product moet meer zijn dan vraag-en-antwoordspelletje van Kruidvat

ONDERNEMEN

'Onze akten passen niet naast de shampoo. We zijn immers geen papier- of letterleverancier, maar leveren een dienst', dat vindt Nick van Buitenen, voorzitter van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie van de Kruidvat-testamenten en -samenlevingscontracten. Voor 199 euro kun je sinds 24 augustus via de winkelketen een testament laten opmaken. Een samenlevingscontract gaat voor hetzelfde bedrag over de toonbank en een levenstestament kost 50 euro meer. Van Buitenen: 'Deze akten zijn lang niet voor iedereen geschikt. Bovendien is het proces van een akte méér dan het aangaan van een digitaal vraag-en-antwoordspelletje.'

Klanten van de Kruidvat kunnen op de website een voucher bestellen. Met die voucher kunnen zij voor standaardtestamenten, levens-testamenten en samenlevingscontracten terecht bij juridische dienstverlener Ligo. Die partij biedt al notariële diensten aan sinds 2015. Ligo wil met de Kruidvat-actie de weg naar de notaris gemakkelijker maken. Volgens Nick van Buitenen is de kortste weg de beste weg. De drempel bij de notaris is laag. 'Dit soort advertenties suggereert dat de dienst van de notaris altijd hetzelfde is. Dat klopt niet. De akte is de vastlegging van ieders persoonlijke wens. Ook voor het traject daarnaartoe betaal je als klant. Vraag je meer (tijd, advies, dienst), dan krijg je meer en betaal je meer. Iedereen

moet dat voor zichzelf bepalen, maar er is een minimum, want de notaris moet altijd voorlichten en *belehren*.'

NIET VOOR IEDEEN

De software van Ligo genereert een conceptakte op basis van de antwoorden die de klant heeft gegeven. Deze akte wordt gecontroleerd en gepasseerd door een van de twaalf notarissen waar Ligo mee samenwerkt. Kruidvat en Ligo maken op hun websites duidelijk dat hun diensten niet voor iedereen geschikt zijn. Als je geen Nederlands spreekt, kinderen wilt onterven, een onderneming hebt of een samengesteld gezin, kun je niet bij hen terecht en moet je direct naar de notaris.

TIJDELIJK

In de actievoorwaarden van Kruidvat staat dat vouchers kunnen worden gekocht tot 30 november 2020 en worden verzilverd tot 31 december 2020. Het gaat dus voorlopig om een tijdelijke actie van Kruidvat. Aan het eind van het jaar evalueren Kruidvat en Ligo de samenwerking. Net als destijds bij de HEMA-notaris zal de KNB ook de werkwijze van de Kruidvat-notarissen kritisch volgen. •

'Stakeholders zijn in crisistijd bereid concessies te doen in het belang van een onderneming.'

Clemens Sassen, partner bij Huijskens Communications in *Het Financieele Dagblad* van 24 augustus 2020 over de nieuwe Faillissementswet.

Het is mooi geweest

Met pensioen

Corrie Heck en Lineke Minkjan. Ze zijn bijna niet weg te denken uit het notariaat. Beiden hebben (kandidaat-)notarissen en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) jarenlang bijgestaan met raad en daad. Maar nu is het toch echt zover ... ze zijn met pensioen.

WIE	Lineke Minkjan
AANTAL KNB-JAREN	20
FUNCTIE(S)	Bestuurssecretaris, hoofd Praktijkzaken, adviseur buitenland
MET PENSIOEN SINDS	1 juli 2020
TIP	'Maak gebruik van de informatie die de Raad voor Europese notariaten heeft: www.cnue.eu '

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

Met pensioen, gefeliciteerd!

'Dankjewel. Hoewel, ik heb daar *mixed feelings* over. Het is natuurlijk fijn om met pensioen te gaan, maar ook wel even wennen. De afgelopen jaren ben ik alvast minder gaan werken. Zo ben ik van vijf naar drie dagen gegaan. Dat was goed om een beetje in het nieuwe ritme te komen. En nu mag ik nog een paar projecten, zoals grensoverschrijdende seminars, doen.'

Wat gaat u nu met uw tijd doen?

'De grensoverschrijdende seminars zullen in eerste instantie webinars worden door de coronamaatregelen. Ik doe daar nu allerlei online cursussen voor. Hoe monitor je? Hoe zit je voor? Verder ga ik meer leuke dingen doen. Museum Boijmans van Beuningen gaat volgend jaar de hele collectie in het nieuwe depot hangen. Daar kijk ik naar uit. En ik wil een boekje maken over mijn familiegeschiedenis

aan de hand van voorwerpen. Mijn vader was vliegtuigbouwkundig ingenieur. Ik heb van hem nog een houten modelpoppetje. Zonde om niks over te vertellen.'

Wat gaat u het meest missen?

'*I love it when a plan comes together*, dat is echt mijn motto. Samen met anderen iets opzetten en gedaan krijgen, dat doe ik graag. Dat wordt nu minder én ga ik echt missen.'

Hoe bent u bij de KNB terechtgekomen?

'Nadat ik 22 jaar bij de Nederlandse Orde van Advocaten had gewerkt, was het tijd voor iets nieuws. Ik was echt een factotum: Minkjan weet alles. De KNB was toen net van vereniging naar publiekrechtelijke beroepsorganisatie gegaan. Ik dacht dat zij mij wel goed konden gebruiken. Al snel was ik aangenomen.'

Waarom nooit meer weggegaan?

'Het werk bleef uitdagend en inspirerend. Ik begon als bestuurssecretaris, mocht meteen

een preadvies schrijven en na een tijdje werd ik hoofd Praktijkzaken. Ik heb ook de peer reviews opgezet. Een heel proces. Bij mijn man op het advocatenkantoor had ik gezien hoe inspirerend het is als je twee vakgenoten tegenover elkaar zet. In het boek *Blink* van Malcolm Gladwell schreef hij dat professionals in "a link of an eye" zien of iets deugt of niet. Dus niet vink, maar blink. Tijdens het lezen kreeg ik een ingeving: het moet intercollegiaal worden.'

Welke transformaties hebt u het notariaat door zien maken?

'Twintig jaar geleden waren notarissen nog bedeesd en bedaagd. Advocaten waren veel levendiger. Zij werden altijd tegengesproken, notarissen niet. Inmiddels is dat wel veranderd. Toen de marktwerking kwam, moesten notarissen actiever omgaan met bijvoorbeeld kantoorvoering. Ze zijn nu wendbaarder, beweeglijker en kwieker. Eigenlijk zijn notarissen steeds meer op advocaten gaan lijken.'

En hoe zit het met uw eigen transformatie van de afgelopen jaren?

'Ik was een echte huismus, ging nooit naar het buitenland. Door mijn werk als buitenland-

adviseur ben ik de afgelopen zeven jaar enorm veel weg geweest. Ik heb veel leuke hoofdsteden mogen bezoeken.'

Wat zijn de dieptepunten tijdens uw carrière geweest?

'In 2012 was de coup. Een groep hoogleraren en notarissen die vonden dat de KNB een andere koers moest varen. Dat was voor de KNB een heel vervelende periode. Mensen kregen ontslag of namen ontslag. Het is niet dat dingen niet gebeurden, maar leden zagen het niet. Door de coup is de KNB meer gaan communiceren. Of ik hier de afgelopen zeven jaar nog had gewerkt als de coup niet was geweest? Achteraf was mijn carrièreswitch naar buitenlandadviseur een "blessing in disguise", maar op dat moment was het erg zuur.'

En de hoogtepunten?

'Het feit dat ons peer review-systeem nu echt als voorbeeld geldt voor andere beroeps-groepen en notariaten in het buitenland is voor mij wel een kroon op het werk. En ik heb de afgelopen jaren Nederland echt in Europa op de kaart gezet. En andersom: het Nederlandse notariaat laten weten wat er op Europees vlak gebeurt. Een ander hoogtepunt is de rol die de notaris waarschijnlijk krijgt bij de digitale bv. Daar hebben we op de achtergrond in het buitenland enorm voor gelobbyd.'

Hoe ziet de toekomst van het notariaat eruit?

'Het werk van notarissen kan misschien ook wel door andere juristen worden gedaan, dat zie je ook in het buitenland. Maar zolang de notaris een vertrouwensfiguur is, de poortwachtersrol op zich neemt en belastingen int, is hij waardevol voor mensen én de overheid. Dat zal voorlopig zo blijven. Het notariaat is tenslotte een elastisch beroep.'

WIE	Corrie Heck
AANTAL KNB-JAREN	31
FUNCTIE(S)	Jurist bij het Notarieel Juridisch Bureau, juridisch adviseur
MET PENSIOEN SINDS	1 augustus 2020
TIP	'Wees betrokken. Volg de voorlichting van de KNB op NotarisNet en bij bijeenkomsten. Het helpt je met de praktijkvoering'

Met pensioen, gefeliciteerd!

'Word ik nu gefeliciteerd met mijn gevorderde leeftijd? Of met het feit dat ik mijn pensioen heb gehaald? Ik heb altijd met veel plezier gewerkt en ben blij dat ik gezond ben gebleven. Het is nu mooi geweest.'

Wat gaat u nu met uw tijd doen?

'Ik was in juli met vakantie naar Duitsland en Zwitserland. We hebben veel gewandeld, dus uitrusten was er niet bij, maar het was heerlijk. Je waant je even in een andere wereld. In de natuur heb je geen last van corona. Ik was er echt even uit. Ik wil meer gaan wandelen. Ik houd van de Hollandse natuur met koeien in de wei en windmolens langs de kant. En sporten. Daar kwam ik de laatste tijd niet aan toe. Verder heb ik stapels boeken die ik wil lezen, wil ik vaker naar musea en heb ik nu meer tijd voor leuke uitstapjes en om vrienden te zien.'

Wat gaat u het meest missen?

'De collega's, de vele contacten en de regelmaat. Tijdens het werk deed ik ook altijd veel inspiratie op. Je komt in contact met mensen van verschillende leeftijden. Als je met pensioen gaat, kom je toch een beetje in de wereld van de bejaarden terecht.'

Hoe bent u bij de KNB terechtgekomen?

'Voor ik bij de KNB kwam, was ik acht jaar advocaat. Daar was ik bij toeval ingerold. Ik wilde eigenlijk diergeneeskunde gaan studeren, maar ik werd twee keer uitgeloot en koos voor de rechtenstudie. Mijn advocatenjaren waren best wel pittig. Ik was toe aan een frisse wind door mijn haren en ben gaan kijken wat voor interessante banen er werden

Voor notariaat en advocatuur... ...flexibiliteit in capaciteit

- Online boekhouding
- Managementinformatie
- Bedrijfsvergelijking
- Beoordelingsverklaring
- Verslagstaten
- Bedrijfsopvolging
- HRM dienstverlening (salarisadministratie)

H.R. de Velde Harsenhorst FA
drs. K. de Lange AA

Groningen - Leeuwarden - Zwolle - (038) 452 42 80 - afs@aksos.nl - www.aksos.nl

EPN: DE GROOTSTE SPECIALISTENVERENIGING IN HET NOTARIAAT

Kennisdeling, inspelen op actuele vraagstukken, praktijkontwikkeling en gezelligheid. Dat kunt u verwachten als lid van EPN. Omdat we onze kennis graag met zoveel mogelijk betrokken specialisten willen delen, brengen we graag het lidmaatschap van EPN onder de aandacht.

Wat is EPN?

De Vereniging van Estate Planners in het Notariaat (EPN) is de oudste en grootste notariële specialistenvereniging. Met meer dan 200 gecertificeerde leden waarborgen we de kwaliteit en dienstverlening van estate planners in het notariaat. Onze leden zijn notarissen en kandidaat-notarissen, verspreid over het hele land. Als vereniging spelen we in op actuele vraagstukken. Zo hebben we het levenstestament ontwikkeld en hebben we onlangs het 'skypetestament' onder de aandacht gebracht van minister Sander Dekker.

Waarom lid worden van EPN?

- Verdiepen en up-to-date houden van uw kennis via cursussen
- Kennisdeling via commissies en het Collegiaal Overleg Estate Planners (COEP)
- Het lidmaatschap toont aan dat u een gecertificeerd estate planner bent
- Praktische tools voor praktijkontwikkeling
- Marketing en communicatie ondersteuning
- Altijd als eerste op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen
- Een gezellige en gastvrije club specialisten

Benieuwd geworden naar EPN?

Vraag dan een gratis proeflidmaatschap aan! Op www.epn-notaris.nl/lid-worden leest u meer over de vereisten voor een lidmaatschap. Eén van die vereisten is dat u een specialisatiecursus estate planning moet hebben gevolgd of de EPN/Grotius opleiding succesvol heeft afgerond. Heeft u interesse in een proeflidmaatschap? Neem dan contact op met mr. Anneke Rookmaker, secretariaat via info@epn-notaris.nl.

EPN[®] Vereniging van Estate Planners in het Notariaat

aangeboden. Al snel zag ik een advertentie voor een jurist bij het Notarieel Juridisch Bureau van de KNB. Het gesprek dat daarop volgde, was zo prettig. Ik voelde mij meteen thuis. Het was alsof ik in een warm bad terecht kwam.'

Waarom nooit meer weggegaan?

'Het werk bleef leuk. Nieuwe uitdagingen, geen dag is hetzelfde en ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Helemaal op het gebied van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), waar ik mij veel mee heb beziggehouden. De leuke collega's hebben daar natuurlijk ook aan bijgedragen. Daar ben ik heel gevoelig voor.'

Welke transformaties hebt u het notariaat door zien maken?

'De meest opzienbarende was wel die van vaste tarieven naar vrije tarieven. Toen werd alles anders. Daarvoor waren de verhoudingen overwegend vriendschappelijk, daarna werden notarissen elkaars concurrenten. Positief is natuurlijk dat het notariaat daardoor is gemoderniseerd. Notarissen werden ondernemer. Die omslag is goed geweest om de concurrentie met andere juridische beroepen aan te gaan. Het notariaat ging naast het maken van akten meer advies geven, van klassiek naar modern en van lijdelijk naar alert.'

En hoe zit het met uw eigen transformatie van de afgelopen jaren?

'Dertig jaar geleden gaf ik vooral juridisch-technische adviezen en deed ik commissiewerk. De focus is de afgelopen jaren meer verschoven naar allerlei vormen van praktijkondersteuning. Meedenken met leden over ethische kwesties, geheimhouding en verschooning, dienstweigering en Wwft. En niet alleen in contacten met notariskantoren, maar ook met diverse andere stakeholders.'

Wat zijn de dieptepunten tijdens uw carrière geweest?

'Er zijn de afgelopen jaren een paar collega's overleden, dat waren wel echt dieptepunten. Daarnaast was de coup in 2012 ook echt een nare en stressvolle periode. Het betekende het einde van het Notarieel Juridisch Bureau, er vertrokken collega's en er was veel onrust. Als dieptepunt zie ik ook negatieve publiciteit over notarissen. Niet goed voor de beroepsgroep.'

En de hoogtepunten?

'Ik heb in 1996 een hoofdstuk geschreven over *source code escrow* voor een preadvies van de KNB, dat was spannend om te doen. Wat je schrijft, moest je ook presenteren tijdens de jaarvergadering. De vieringen van het 150-jarig en 175-jarig bestaan waren ook geweldig om

mee te maken. Ik vond de bijeenkomsten met de commissies ook altijd leuk om te doen. Maar ik werd ook heel blij van positieve reacties van leden die ik ergens mee had geholpen. Dat geeft voldoening.'

Hoe ziet de toekomst van het notariaat eruit?

'Het notariaat zal blijven bestaan. Misschien niet in de huidige vorm, maar wel als specialisme. De notaris heeft een hulpverlenende taak in de samenleving. Wat wel belangrijk is, is dat het notariaat voorop blijft lopen. Daarmee win je als beroepsgroep terrein. Zorg dat de vereiste vakkennis aanwezig is, wees collegiaal naar elkaar en eensgezind naar buiten toe. Geef cliënten vertrouwen. Toon je meerwaarde.' ■

Notariële stichting breidt onderwijs uit

Notariaat kan niet zonder wetenschap

En
verder

Deline Kruitbosch, kandidaat-notaris bij Dirkzwager in Arnhem, zit sinds vorig jaar in het bestuur van de Stichting ter Bevordering van de Notariële Wetenschap. Een nieuw bestuur met nieuwe plannen.

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

Van jongs af aan wilde ik notaris worden. Dat kwam door een vriend van mijn ouders, die notaris is. Een onafhankelijk denker, rustig, echt een vertrouwenspersoon. Daar herkende ik mijzelf wel in. Het contact met mensen maakt mij blij. Eigenlijk wilde ik familie-recht gaan doen: mensen juridisch adviseren en helpen bij kwesties in hun persoonlijk leven. Maar in de praktijk vond ik ondernemingsrecht ontzettend leuk. Tot mijn verrassing, want op de universiteit vond ik het vak wel erg abstract. Dat enthousiasme is gebleven. Tijdens de laatste jaren van mijn studie was ik werkstudent bij De Brauw Blackstone Westbroek, waar ik na mijn afstuderen kandidaat-notaris werd. Na acht jaar stapte ik over naar Dirkzwager, waar ik inmiddels bijna vijf jaar werk. We zijn

hier met driehonderd personen, maar we kennen elkaar allemaal. De oprechte onderlinge interesse voelt als een warm bad. Per 1 januari 2021 ben ik benoemd tot partner en hoop ik notaris te worden.'

IDEEËN

'Dat ik werd benaderd voor het bestuur van de Stichting ter Bevordering van de Notariële Wetenschap vond ik interessant, want voordat je het weet verschuift het wetenschappelijke een beetje naar de achtergrond. Op nummer één staat dat je je cliënt optimaal van dienst bent. Je ontwikkelt je juridische en andere notariële vaardigheden. Je prioriteiten liggen bij je praktijk. Terwijl het notariaat niet zonder wetenschap kan. Je wordt naar mijn idee een betere notaris als je goede cursussen volgt en eens een wetenschappelijk artikel schrijft. De stichting

organiseert bijzondere leerstoelen bij verschillende universiteiten. Het bestuur is vorig jaar grotendeels vernieuwd. We hebben allerlei ideeën en zijn die aan het uitwerken. Natuurlijk met Daan Meijer, die als conservator verantwoordelijk is voor het dagelijkse reilen en zeilen. Om promovendi te helpen, willen we een thuishaven voor hen worden. We hebben een prachtig pand aan de Van Eeghenstraat in Amsterdam, een voormalige kapel. Daar kunnen promovendi elkaar ontmoeten en met elkaar sparren. Een honk, zoals onze voorzitter Wouter Burgerhart zegt. Promoveren is anders best een eenzame bezigheid. We hopen op die manier promoveren ook aantrekkelijker voor (kandidaat-)notarissen te maken.'

CURSUSAANBOD

'Verder willen we het postacademisch onderwijs, dat de stichting al sinds 1996 organiseert, uitbreiden. Het is kwalitatief hoogstaand onderwijs, waar enthousiast op wordt gereageerd. Dat mag best wat bekender worden. De cursussen zijn niet

alleen voor notarissen, maar ook voor andere juristen. We willen voor ons cursusaanbod meer gaan samenwerken met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), die daar ook de meerwaarde van ziet. De KNB heeft een organisatie die geschikt is om cursussen te organiseren en wij hebben korte lijnen met de hoogleraren. Alle notariële hoogleraren maken in principe deel uit van de Raad van Toezicht van de stichting. We willen de cursussen ook meer in het land gaan organiseren. Nu is dat vooral op onze locatie in Amsterdam en online. De vernieuwing van onze banden met de KNB gaat trouwens verder. De beroepsopleiding wordt geactualiseerd om nog beter aan te sluiten op de praktijk en tegelijkertijd voor elk wat wils te bieden, zowel voor grote als voor kleine kantoren. De KNB heeft de stichting gevraagd daarover mee te denken.'

VERSCHIL

'Toen een headhunter mij vijf jaar geleden benaderde, heb ik advies gevraagd aan die vriend van mijn ouders, die mij

destijds inspireerde om notaris te worden. Hij beval mij Dirkwager van harte aan. Toen ik hier ging praten, was er direct een klik. Ik doe nog steeds ondernemingsrecht, met name voor (middel-)grote ondernemingen. De zaken die ik doe, zijn vaak net iets minder veelomvattend dan de grote deals die ik vroeger deed, waardoor ik meer direct contact met de cliënt heb. Mensen komen voor jou en je team, je kunt samen echt het verschil maken. Daar geniet ik van. Op dit moment adviseer ik een grote partij in de zorg over het herzien van de governance. Hoe kunnen de overlegstructuren en beslisbevoegdheden optimaal georganiseerd worden? Verder ben ik bezig met een overname, samen met onze fiscalisten en advocaten.'

VERHUISD

'Toen ik hier kwam praten, heb ik laten weten dat ik de ambitie had om partner te worden. Dirkwager wilde graag dat ik in de buurt kwam wonen om binding met de omgeving te krijgen. Mijn man en ik zijn toen met onze dochter verhuisd naar

Hoenderloo, waar ik ook ben opgegroeid. In 2017 is onze zoon daar geboren. We wonen daar heerlijk, vlakbij Arnhem en vlakbij mijn ouders die veel oppassen. Op die manier kan ik het allemaal goed combineren. Behalve in het bestuur van de stichting zit ik onder andere in het bestuur van Schakelo25, een stichting die mensen uit de cultuursector bij elkaar brengt en informeert over de zakelijke en organisatorische aspecten van werken in de kunst en cultuur. Ik vind het leuk om onderwijs te geven en doe dat regelmatig, voor cliënten en kantoorgenoten. Ook begeleid ik graag jonge kandidaten en werkstudenten op kantoor. Vroeger heb ik fanatiek gehockeyd, maar daarvoor ontbreekt mij nu de tijd. Mijn vijfjarige dochter begint binnenkort met hockey. Bij mijn oude club in Apeldoorn. Het zit er wel in dat ik ga coachen, en wie weet, ook weer hockeyen.' ■

‘Onze persoon is ons belangrijkste instrument’

Geen punten sprokkelen, maar zelf nadenken over uw leerprogramma. De snel veranderende wereld van 2020 vraagt naast juridische kennis ook steeds meer sociale, digitale en ondernemersvaardigheden. Dat zijn de gedachten achter het nieuwe PE-stelsel, dat deel uitmaakt van de bredere strategie van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) om het vak toekomstbestendig te maken.

TEKST Dorine van Kesteren | BEELD Roel Ottow

Ojee, het moment nadert waarop de 40 PE-punten (permanente educatie) binnen moeten zijn. U kiest snel een paar PE-cursussen uit de opleidingsgids, waarbij niet de inhoud bepalend is maar de dagen die u het best uitkomen. Eenmaal in het zaaltje, zet u uw handtekening, knikt voor de vorm af en toe instemmend en de rest van de dag checkt u uw mail en nos.nl op uw telefoon. Laten we eerlijk zijn: dit zal best wat (kandidaat-)notarissen bekend voorkomen. Niet verwonderlijk dus dat de bestaande PE-regeling al jaren onder vuur ligt. ‘De meerderheid van de notarissen kiest PE-cursussen die ze interessant vinden of relevant voor hun praktijk. Zij komen na twee jaar misschien wel aan 80 of 100 punten. Maar er is ook een groep die aan het einde van de termijn punten gaat sprokkelen – en dat heeft natuurlijk niet zoveel zin’, zegt Jeroen Ouendag, die bij de KNB verantwoordelijk is voor het nieuwe PE-stelsel.

INFORMEEL LEREN

Tweede punt van kritiek is dat het huidige systeem te veel is gericht op formeel leren. ‘Het notarisberoep in de snel veranderende wereld van vandaag vraagt niet alleen kennis, maar ook sociale en digitale vaardigheden, klantgerichtheid en het vermogen een kantoor te runnen. Deze vaardigheden leer je niet door

te luisteren naar iemand die zegt hoe het moet, maar door het daadwerkelijk te doen. Dat is informeel leren: een ervaren collega met wie je samen in een dossier werkt, jurisprudentiebesprekingen op kantoor, lesgeven, een artikel schrijven, intervisie ... In het nieuwe systeem wordt ook aan deze vormen van leren gewicht toegekend.’

INDIVIDUELE WEG

Notarissen hebben straks twee opties: op de oude voet verder gaan of ontslagen worden van de verplichting om in 2 jaar 40 PE-punten te halen. In het laatste geval mogen zij een zogeheten PE-plan opstellen, waarin ze hun persoonlijke leer- en ontwikkelingsdoelen vastleggen en de manieren waarop zij deze gaan bereiken. Dit najaar breidt de KNB PE-online uit. Dat betekent dat de formeel behaalde punten automatisch worden geregistreerd in het PE-plan. Ouendag licht toe welke vragen in zo’n plan aan de orde komen. ‘Wat vragen de maatschappij, mijn cliënten en mijn kantoor (genoten) van mij, als zelfstandig professional? In welke richting ga ik mij specialiseren? Hoe word ik een betere (kandidaat-)notaris? En als je dat helder hebt: hoe kan ik dat leren? Bijvoorbeeld: welke boeken ga ik lezen, welke cursussen ga ik volgen, met welke collega ga ik wekelijks werkproblemen bespreken? Dit is voor iedere notaris een individuele weg, afhankelijk van het punt waar hij is in zijn carrière en waar hij naartoe wil.’

‘Informeel leren vraagt een actieve houding van de cursisten’

‘Het gaat om de combinatie van formeel en informeel leren’, vult Annerie Ploumen aan, notaris bij Van Doorne in Amsterdam en bestuurslid van de KNB. ‘Juridische kennis is de basis van ons vak en die moet zonder meer op orde zijn. Maar daarnaast zijn er vele andere waardevolle manieren om bagage te verzamelen. Informeel leren vraagt een actieve houding van de cursisten. Je bent aan het woord, moet een mening formuleren, discussiëren. Dat helpt om extravert te worden, socialer en meer van jezelf te laten zien. Vaardigheden die je vervolgens weer kunt meenemen in besprekingen met cliënten en stakeholders.’

FRAUDEGEVOELIG

Steekproefsgewijs controleert de KNB of de PE-plannen, die een jaar lopen, up-to-date worden gehouden en of de notaris in kwestie actief bezig is zijn doelen te verwezenlijken. Maar woorden zijn nog geen daden. Is het nieuwe systeem daarom niet erg fraudegevoelig? ‘Dat hoor ik vaker’, zegt Ouendag. ‘En dan is mijn antwoord: net zo fraudegevoelig als het oude stelsel. Formeel leren is enerzijds goed controleerbaar. De stof, de inhoud en de docent staan vooraf vast. Maar anderzijds kun je na afloop niet in het hoofd van de cursisten kijken. De sleutel ligt altijd bij de deelnemers zelf en hangt af van hun

En dit valt onder
de cursus modieuze
kleurkeuze...

motivatie. Ofwel: je kunt mensen wel in een leersituatie brengen, maar hen niet dwingen om te leren.'

Een andere vraag is of informeel leren niet vooral geschikt is voor jongere (kandidaat-)notarissen. Zij kunnen immers profiteren van de kennis en ervaring van hun oudere kantoorgenoten. Ouendag ziet dat niet zo. 'Ook voor oudere notarissen valt er zowel in het informele als in het formele circuit veel te leren. Digitale vaardigheden bijvoorbeeld. Of leer hoe millennials kijken naar leven en werken – niet onbelangrijk in een tijd dat het moeilijk is om goede medewerkers te vinden. En leer hoe de hedendaagse consument kijkt naar het notariaat. Steeds meer mensen zoeken een gelijkwaardige, juridische sparringpartner, en dat heeft de gemiddelde notaris niet geleerd tijdens zijn opleiding.'

Ploumen noemt ook het vermogen om samen te werken en te ondernemen als leerpunten. 'Notarissen op eenmanskantoren die willen stoppen, hebben vaak moeite om een opvolger te vinden. Daarover moeten zij tijdig gaan nadenken. De oplossing schuilt misschien in samenwerken met andere ondernemers-notarissen of schaalvergroting. In de nieuwe PE willen we het mogelijk maken om over deze problematiek te praten met collega's die in een soortgelijke situatie zitten, bijvoorbeeld tijdens intervisie- of coachingsbijeenkomsten. Verder is het goed om in de PE aandacht te besteden aan ondernemersvaardigheden. Het aantal toegevoegd notarissen stijgt, omdat steeds meer kandidaat-notarissen ertegenop zien om ondernemer te zijn.' ■

FUTUREPRO(O)F

Het nieuwe PE-systeem maakt deel uit van de bredere strategie van de KNB om het notarisvak toekomstbestendig te maken. Het eerste thema hiervan gaat over de maatschappelijke positionering van de beroepsgroep en het tweede over rechtszekerheid en rechtsbescherming. Het derde thema is 'Futurepro(o)f', waarbij de persoon van de notaris centraal staat. Ploumen: 'Onze persoon is ons belangrijkste instrument. Wij moeten onze kennis overdragen aan cliënten en stakeholders en het belang van ons beroep kunnen uitleggen. Daarvoor is vereist dat de notaris sociaal onderlegd is en midden in de maatschappij staat. Zo kunnen we voorkomen dat de buitenwereld ons vooral ziet als beroepsgroep die te vaak geïsoleerd, gefocust op de inhoud, stoffige dingen zit te doen. Dat is ook nodig om ons vak aantrekkelijk te houden en aan de man te brengen bij jongere generaties.' Als onderdeel van 'Futurepro(o)f' gaat de KNB online tools introduceren die de ontwikkeling van de leden stimuleren. Een 360 graden-feedback-instrument bijvoorbeeld, dat dankzij de feedback van collega's en leidinggevendenden een beeld geeft van de competenties van een individuele notaris of een team. En een laagdrempelig online assessment, dat de notaris inzicht geeft in zijn sterke en minder sterke kanten en op basis daarvan ontwikkeltips geeft. Deze tips kunnen vervolgens worden opgenomen in het PE-plan. Met alleen vakinhoud redt de notaris het anno 2020 niet meer, besluit Ouendag. 'Net als voor veel andere beroepen geldt voor het notariaat dat professionals een "T-profiel" moeten hebben. De verticale balk van de T is de juridische inhoud, de horizontale balk zijn brede vaardigheden. De KNB geeft het signaal dat morgen anders is dan vandaag, dat het vak verandert, dat notarissen moeten meebewegen en nadenken over hun ontwikkeling. Dan helpt het als het PE-systeem dit stimuleert.'

Meedenken over deze tool?

Mail Jeroen Ouendag (j.ouendag@knb.nl).

ETL[®]
BNA

ACCOUNTANTS
EN ADVISEURS

Als branche-accountant voor Notariaat en
Advocatuur bent u bij ons aan het juiste adres voor

- // JAARREKENING EN BOEKHOUDING
- // FISCALE AANGIFTEN EN ADVIES
- // PERSONEELSADVIES EN SALARISADMINISTRATIE
- // BEDRIJFSVERGELIJKING
- // ONDERNEMINGSPLANNEN
- // FUSIE EN OVERNAME

Uw klanten komen tegenwoordig niet alleen uit Nederland. Door de samenwerking met ETL kunnen wij u buiten de grenzen van Nederland ook van dienst zijn. Waar onze kennis ophoudt, kunnen wij u in contact brengen met een partner-kantoor in het buitenland, waarbij u de kwaliteit kunt verwachten die u ook van ons gewend bent. Zo kunnen wij u nog beter van dienst zijn.

BUREAU NOTARIAAT en ADVOCATUUR

ACCOUNTANCY EN ADVIES IS
ONS TERREIN ADVOCATUUR
EN NOTARIAAT IS UW DOMEIN

OUDE UTRECHTSEWEG 28, 3743 KN BAARN
POSTBUS 1008, 3740 BA BAARN
T 035 693 64 44
INFO@ETL-BNA.NL - WWW.ETL-BNA.NL

Is uw oude verzekeringskantoor u ontgroeid?

Groeide uw verzekeringskantoor zo groot, dat goede service voor u verleden tijd is? Of wilt u uw polissen toetsen aan de eisen van de moderne tijd? Ron Borgdorff is meer dan 25 jaar het vertrouwde adres voor advocaten, notarissen en vrijgevestigde juristen. **Ouderwetse service, altijd bereikbaar en mét persoonlijke aandacht.**

RON BORGORFF

VAN BOETZELAERLAAN 24H • 3828 NS HOOGLAND • TEL. 033-20 35 000 • INFO@RONBORGORFF.NL • WWW.RONBORGORFF.NL

VERZEKERINGEN ZOWEL ZAKELIJK ALS PARTICULIER OA: • BEROEPS- EN BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID
• CYBERRISKS- EN DATALEKKEN • ARBEIDSONGESCHIKTHEID • VERZUIM • INVENTARIS

Respect voor klokkenluiders

Over klokkenluiders binnen het notariaat heb ik nauwelijks iets gelezen. Zijn ze er niet? Zijn daar geen misstanden en zijn klokkenluiders daarom overbodig en afwezig? Elders bestaan ze in ieder geval wel en daarom lijkt het me goed er enige aandacht aan te schenken. Zelf kreeg ik menigmaal met klokkenluiders te maken. Als secretaris van de Parlementaire Enquêtecommissie Bouwnijverheid (2002) bijvoorbeeld, waarbij het verhaal van Ad Bos een belangrijke rol speelde. Hij was degene die de zogeheten 'schaduwadministratie' met verboden kartelafspraken verstrekte aan politici en overheidsinstanties. Zonder een dergelijke administratie hadden de kartelvorming en corruptie binnen de bouwsector toentertijd niet of nauwelijks kunnen worden ontrafeld.

SPIJTOPTANT

De 'klassieke klokkenluider' loopt tegen misstanden aan, stelt deze intern aan de kaak en als dat niet tot adequate actie leidt, volgt een externe melding. Ad Bos was geen klassieke klokkenluider, eerder een 'spijtoptant': een persoon die aan het systeem van misstanden heeft meegedaan, zich daar op enig moment aan onttrekt en die daarna aan de bel trekt. Hij werd door zijn bijdrage aan de misstanden dan ook door het Openbaar Ministerie (OM) vervolgd. Dit leidde tot maatschappelijke kritiek, omdat Bos door menigeen als klokkenluider en held werd gezien. Daarom verzocht het OM het Gerechtshof uiteindelijk om het OM niet-ontvankelijk te laten verklaren, omdat het maatschappelijk belang niet langer zou zijn gediend met de vervolging van de verdachte. Zo kwam er in 2013, twaalf jaar nadat hij de 'klok had geluid', een einde aan de zaak van Ad Bos.

NUL OP REKEST

Met klokkenluiders loopt het vaak niet goed af. Paul Moore, voormalig hoofd *Group Regulatory Risk* van de Engelse bank HBOS, luidde in aanloop naar de financiële crisis in 2008 dat de bank te snel en te agressief wilde groeien. In zijn ogen hield de groei geen gelijke tred met de controlemechanismen die binnen een financiële instelling essentieel zijn. Intern vond de klokkenluider geen gehoor, sterker: hij werd door zijn bazen opzij gezet. Moore legde een en ander vast in een memo dat later openbaar is geworden. Daarin beschrijft hij zijn gevoel treffend als volgt: *'Being an internal risk manager at the time felt a bit like being*

a man in a rowing boat trying to slow down an oil tanker.' Uiteindelijk ging de olietanker – HBOS – zelf ook ten onder. Had men maar geluisterd naar Paul Moore. Moore trok – zoals het hoort – eerst intern aan de bel. Bij zijn baas, het bestuur, de auditcommissie en extern bij de toezichthouder kreeg hij echter nul op rekest. Steun van collega's kreeg hij niet: *'No one wanted or felt able to speak up for fear of stepping out of line with the rest of the lemmings who were busy organizing themselves to run over the edge of the cliff behind the piper CEOs and executive teams that were paid so much to play that tune.'* Steun van de extern accountant kreeg Moore evenmin. Toen hij zich tijdens een bijeenkomst weer eens kritisch had getoond, stelde de accountant dat Moore kennelijk 'a death wish' had.

KWIJT

Dit jaar is een groot boekhoudschandaal bij het Duitse Wirecard openbaar geworden. Er is 1,9 miljard euro kwijt. Dit bedrag zou hebben gestaan op bankrekeningen in de Filipijnen. Maar het lijkt foetsie te zijn, waarna Wirecard afstevent op een faillissement. De kwestie tekende zich het afgelopen jaar al af, door diverse publicaties in de *Financial Times*. De krant publiceerde meerdere artikelen waarin misstanden binnen Wirecard aan de orde werden gesteld. De journalist in kwestie was goed geïnformeerd en baseerde zich op documenten en informatie van binnenuit. Wirecard bestreed de publicaties en kreeg zelfs steun van de Duitse financiële toezichthouder *BaFin*.

SCHLEMIEL

Het vergt moed om misstanden – intern, extern en via de pers – aan de kaak te stellen. Voor je het weet, word je als klokkenluider bedreigt met ontslag, rechtszaken, claims en wat al niet meer. Voor je het weet, ben je geen held, maar de schlemiel. Vandaar mijn respect voor mensen als Ad Bos, Paul Moore en de bron die het Wirecard-schandaal aan de kaak stelden. Zij riskeerden veel. Achteraf is het echter de vraag of zij daarvoor afdoende zijn beloond en de waardering krijgen die zij verdienen. ■

Deze column wordt afwisselend geschreven door Teska van Vuren (notaris) en Marcel Pheijffer (hoogleraar accountancy).

Toezicht op online
veilingsites

‘Toezichthouden is geen *window dressing*’

Naast het reguliere werk voor haar allround-praktijk in Hilversum houdt notaris Sandra Viveen toezicht op de online veilingssite VakantieVeilingen en werkt ze soms mee aan televisieprogramma's. Dat leidt geregeld tot opmerkelijke kritiek, van consumenten én collega's.

TEKST Jolanda aan de Stegge | BEELD Truus van Gog

Op een doordeweekse dag in augustus biedt de online veilingssite VakantieVeilingen 781 uiteenlopende kavels aan. De naam van de site wekt mogelijk verwarring want het merendeel betreft geen vakanties. Bezoekers kunnen bieden op avondjes uit, hotelovernachtingen en saunabezoek, maar ook op pannensets, een partij wc-papier en mondkapjes. Wie over de veilingssite surft, ziet vrijwel bovenaan alle pagina's de zin 'Notaris mr. S.V. Viveen houdt toezicht op al onze veilingen', met ernaast haar foto. In haar kantoor in het hart van Hilversum vertelt Sandra Viveen dat ze al toezicht hield op VakantieVeilingen voor ze in 2011 haar eigen notariskantoor begon. Destijds werd zij hiervoor benaderd door Emesa, de organisatie die de online veiling opzette.

VEILIG GEVOEL

'Zij zochten een toezichthoudende notaris, want ze wilden het goed aanpakken en ervoor zorgen dat hun veilingssite bezoekers een veilig gevoel gaf.' Viveen leek de ideale kandidaat vanwege haar ervaring bij zaalveilingen, waar

zij jarenlang toezicht hield op postzegel-, munt- en wijnveilingen. Toch gaf zij zich niet meteen gewonnen, al is het maar omdat de wet wél notarieel toezicht voorschrijft bij zaalveilingen, maar níét bij de online variant. Haar vraag was: hóé houd ik als notaris toezicht op een internetveiling? 'Want ik beschouw die taak niet als *window dressing*.' Ze ging akkoord toen zij zelf kon bepalen hoe ze de biedingen als onafhankelijk notaris zou controleren en Emesa garandeerde dat ze hiervoor altijd zou kunnen beschikken over de door haar gewenste gegevens.

SCREENSHOT

VakantieVeilingen groeide uit tot een grote speler. Emesa werd overgenomen door Talpa van John de Mol. Tegenwoordig lopen sommige aanbiedingen op meerdere platforms in

Nederland en België. Dan staan ze ook op Slajeslag en de Belgische VraagenBied en VakantieVeilingen. Voor al deze veilingplatforms is Sandra Viveen de toezichthoudende notaris waarop ze hetzelfde strakke controle-systeem toepast en erop toeziet dat het biedproces eerlijk verloopt.

Kort gezegd komt dit erop neer dat zij wekelijks op willekeurige dagen en tijdstippen een screenshot maakt van lopende veilingen op de verschillende sites. Dagelijks ontvangt zij van de organisatie Excel-sheets met de persoonlijke gegevens van de winnaar – hoogste bieder – van elke veiling. Zo ziet ze wie welke veiling heeft gewonnen en kan ze controleren of het betreffende kavel inderdaad naar de winnaar is gegaan. Elke controle legt ze vast in een procesverbaalakte. 'Voor VakantieVeilingen is het onmogelijk om met de veilinguitslag

‘Het is geen oplichterij en als je dat toch denkt: bied dan niet’

te sjoemelen, omdat zij niet weten wanneer ik een screenshot maak.’

KLIERENDE BIEDERS

Al zit haar controle gedegen in elkaar, toch ontvangt ze klachten van bieders die de boel niet vertrouwen. Die het opvalt dat iemand de prijs van een kavel opdrijft of dat iemand almaar over zijn eigen bod heen biedt – wat juridisch gezien niet verboden is. Klagers verzoekt ze een screenshot te sturen van het vermeende verdachte biedgedrag, zelf vraagt ze bij VakantieVeilingen de biedhistorie van de betreffende persoon op en onderzoekt die. ‘Aan iemands biedgedrag valt veel af te lezen. Iemand die in rap tempo over eigen biedingen heen biedt, wil waarschijnlijk mededingers in een vroeg stadium afschudden.’ Biedgedrag wordt verdacht als iemand vaak

biedt en nooit iets wint. Er zitten klierende bieders tussen. In bepaalde gevallen kan een veiling binnen enkele dagen worden geannuleerd. ‘Als iemand bij herhaling gewonnen kavels binnen de gestelde periode annuleert, dan weet je dat diegene aan het sarren is.’ In zulke gevallen belt Viveen de persoon in kwestie op. Als blijkt dat iemand echt loopt te zieken, dan wordt hij geblokkeerd en uitgesloten van de site.

KLANTENSERVICE

Naast serieuze mails over malversaties, ontvangt ze ook heel wat woedende en beschuldigende mails. Vaak voor zaken die niet onder haar toezicht vallen. Het komt nogal eens voor dat iemand een aanbieding niet goed leest. Anderen winden zich verschrikkelijk op over een veilingaanbieding die op datzelfde moment bij Kruidvat voor minder geld te koop is.

Sommige schrijvers noemen VakantieVeilingen pure oplichterij. Bij al die boosheid denkt Viveen nuchter: je doet hier vrijwillig aan mee. ‘Het is geen oplichterij en als je dat toch denkt: bied dan niet.’

De heftigste aantijgingen worden doorgaans in het holst van de nacht verzonden. Sommigen claimen dat ze journalist zijn en een onthullend artikel over VakantieVeilingen gaan publiceren. Doen, denkt ze dan, want procentueel gaat daar nauwelijks iets mis, zegt ze.

Hoe onredelijk mails ook zijn, zelf reageert ze professioneel en beantwoordt als toezichthoudend notaris elk bericht dat ze ontvangt. Ze legt uit wat er onder haar toezicht valt en wanneer iemand bij de klantenservice moet aankloppen. ‘Ik ga niet over artikelen die stuk zijn, niet geleverd worden of als een bedrijf failliet is. In zulke gevallen krijgen de winnaars hun geld terug. Maar met enige regelmaat wordt er een claim op tafel gelegd waarvan je drie keer heen en weer naar Aruba kunt.’

VOORINGENOMEN OORDEEL

Het raakt haar meer dat zij soms ook negatief wordt beoordeeld door collega's. Via via hoort ze dat notarissen haar publiciteitsgeilheid verwijten. ‘Dat u zich hiervoor leent’ en ‘Jij wekt vals vertrouwen’. ‘Als notaris in Hilversum word ik via mijn netwerk regelmatig door verschillende media benaderd. Het komt op mijn pad.’ Ze hield toezicht bij een actie voor het goede doel bij ‘Zondag met Lubach’. Een collega viel erover dat haar naam daar wordt genoemd tussen de veelgestelde vragen. Nu weer staat ze met een interview in *Notariaat Magazine*. Elke keer vraagt ze zich af: zal ik hieraan meewerken? ‘Tegelijkertijd wil ik mijn keuzes niet laten bepalen door degenen die zich daaraan ergeren. Het gaat erom dat ik me aan het eind van de dag goed voel over mijn werk. Naast notaris ben ik plaatsvervangend tuchtrechter en probeer ik juist kwaliteit te bieden in ons vakgebied. Je mag me commercieel vinden omdat ik aan een publieksprogramma meewerk, maar informeer eerst eens hoe het zit. Als notaris bejegenen wij onze cliënten toch ook niet met een vooringenomen oordeel?’

PROTOCOL ONLINE VEILINGEN

Ze wordt regelmatig gepolst door partijen die een nieuwe veilingssite willen opzetten, maar daar begint ze niet aan. ‘Ik werk alleen met mensen die ik ken en vertrouw. Dat gold voor de advocate die mij voor Emesa benaderde, dat geldt ook voor de huidige eigenaar, Talpa. Ik ken de juristen daar, we sparren regelmatig en bespreken eventuele oneffenheden. Als iets niet duidelijk is voor het publiek, wordt de tekst aangepast en als ik ergens een extra controle over wil, wordt dat geregeld.’ De notariële beroepsorganisatie benaderde haar om samen met andere notarissen na te denken over procesregels voor online veilingen. Om ervaringen uit te wisselen over het toezicht op publieke online veilingen, zodat daar mogelijk een protocol uitrolt. ‘Maar zolang dat er nog niet is, vertel ik notarissen met vragen over online veilingen graag hoe ik het aanpak.’ ■

‘Als het eigenlijk te mooi is om
waar te zijn, klopt er iets niet’

De notaris als belastingspeurhond

Wat kun je als (kandidaat-)notaris leren van een professor vastgoedeconomie, executie- en beslagrecht, internationaal goederenrecht of fiscaal concernrecht? Veel! De kennis op universiteiten is eindeloos. Voor deze rubriek praten wij elk nummer met een andere hoogleraar of docent. We maken een rondje door het land met de vraag: 'Wat kan het notariaat van u leren?' Deze keer een lesje omzet- en overdrachtsbelasting van Redmar Wolf.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

Carrouselfraude, daar ging ooit mijn proefschrift over. Een interessant onderwerp. Partijen die snel een bedrijf willen opzetten, goederen verkopen op de Nederlandse of Europese markt en snel weer weg zijn, zonder omzetbelasting af te dragen. Belangrijke factor: alles moet snel! De meeste notarissen ruiken dit natuurlijk al van een afstand, daarvan ben ik overtuigd. Natuurlijk ben je als notaris geen opsporingsbeambte. Maar soms zul je achteraf je vraagtekens hebben. Is het dan te laat? Misschien wel, maar niet om er alsnog melding van te maken. De Belastingdienst zal dat enorm waarderen en je er echt niet op afrekenen. Als het eigenlijk te mooi is om waar te zijn, klopt er iets niet. Veel omzet genereren in korte tijd, met mobiele telefoons of andere elektronica, een adres dat niet bestaat of een bedrijfsverzamelgebouw is, allemaal signalen. Vergis je niet. Dit soort bedrijven maken enorm misbruik van het feit dat de btw pas achteraf hoeft te worden betaald. Ze verkopen hun waar en gaan er vandoor zonder omzetbelasting te betalen. Hierdoor wordt jaarlijks zo'n honderd miljard euro aan btw gestolen in Europese Unie (EU). Steeds meer gaat online. Ideaal voor frauduleuze ondernemingen. Enige jaren geleden was er enorme frauduleuze handel in emissierechten. En succesvol.

Alles ging elektronisch, er kwam zelfs geen vrachtwagen voor goederen aan te pas. In achttien maanden is er voor vijf miljard euro aan btw gestolen.'

DRIJFVEREN

'Ik geef les aan studenten met de afstudeer-richting fiscaal recht aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zelf ben ik eigenlijk bij toeval in de fiscaliteit terechtgekomen. Ik studeerde Nederlands recht en bedrijfsrecht in Utrecht en hield daarna nog twee jaar studietijd over, want ik moest nog in militaire dienst. Ik wilde naar Amsterdam. En wat had je daar wat je in Utrecht niet had? Fiscaal recht. Geen flauw idee wat dat was. Maar dat was hartstikke leuk. Tijdens mijn diensttijd in Seedorf ben ik met verschillende type mensen in contact gekomen. Je blijft niet in je eigen milieu hangen, maar ontmoet iedereen. Daar heb ik wel geleerd hoe je je kunt verplaatsen in drijfveren van andere mensen. Waarom andere mensen doen zoals ze doen. Het leger heeft wel enige gelijkenis met de Belastingdienst. Het is een grote organisatie die werkt op een bepaalde manier. Die ervaring gebruik ik nu nog steeds.'

BELASTINGARRESTEN

'Op het gebied van omzet- en overdrachtsbelasting bij vastgoed gebeurt veel. Arresten van het Europese Hof van Justitie worden steeds belangrijker. De omzetbelasting is gebaseerd op regels van de EU. Deze regels worden uitgelegd door dit Europese hof. In de loop der tijd zijn steeds meer btw-arresten van dit hof verschenen, zoals het Don Bosco-arrest een paar jaar geleden. Toen is bepaald dat als een koper een oud gebouw koopt en met de verkoper afsprekt dat deze het gebouw zal slopen, voor de btw sprake is van de (op-)levering van onbebouwde grond. Bij dit soort afspraken tussen dezelfde partijen is het eindresultaat bepalend voor de btw-heffing.

Je koopt dan eigenlijk nieuwbouw. En betaalt dus 21 procent omzetbelasting in plaats van de 2 procent overdrachtsbelasting. Dit had grote gevolgen, onder meer voor het gebruik van koop-/aannemingsovereenkomsten. Een ander verrassend arrest van het Europese hof ging over de btw-positie van een particulier met zonnepanelen op zijn woning. Deze particulier is btw-ondernemer wanneer hij extra stroom levert aan het net. In Nederland dacht de fiscus daar voorheen anders over.'

NIUWBOUW OF OUBOUW

'Een ander geval waarbij de belastingregels niet helemaal duidelijk kunnen zijn: omvangrijke renovaties, zoals kantoren die worden omgebouwd tot woningen. Is dan sprake van nieuwbouw (btw en geen overdrachtsbelasting) of gerenoveerde oudbouw (geen btw, maar overdrachtsbelasting)? Voor de overdrachtsbelasting speelt nog de vraag vanaf welk moment sprake is van een woning. Uit een arrest van de Hoge Raad blijkt dat nieuwbouw zich pas voordoet wanneer de fundering en de dragende delen zijn vervangen. Maar het blijft een lastige afweging. Voorafgaand overleg met de Belastingdienst is aan te raden. Vraag gewoon: hoe moet ik dit geval behandelen? Natuurlijk kan de inspecteur de fiscale gevolgen anders inschatten dan de notaris, maar dan weet je tenminste waar je aan toe bent. De notaris is er juist voor om dit soort verrassingen achteraf te voorkomen.' ■

WIE Redmar Wolf
WAT Omzet- en overdrachtsbelasting
WAAR Rijksuniversiteit Groningen
LES 'Zoek contact met de Belastingdienst als je er niet uitkomt of fraude vermoedt'

| FOTO Rijksuniversiteit Groningen

KNB-congres Futurepro(o)f

Dialogoog als leiderschapsinstrument

Eerlijk zijn over wat je wel kunt, maar vooral over wat je minder goed kunt. Dat zorgt ervoor dat je je kunt ontwikkelen en duurzaam inzetbaar blijft, stelt professor Aukje Nauta.

TEKST Wilma van Hoeflaken | BEELD Truus van Gog

Duurzame inzetbaarheid is het vermogen om werk te houden en nieuw werk te krijgen', zegt Aukje Nauta, bijzonder hoogleraar organisatiepsychologie aan de Universiteit Leiden en mede-eigenaar van Factor Vijf Organisatieontwikkeling. 'Dat lukt beter naarmate je vitaal en vakbekwaam bent en over verandervermogen beschikt.' Tijdens het Jaarcongres van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) spreekt Nauta over de 'futureproof' notaris. Dat is per definitie een notaris die duurzaam inzetbaar is. Ze wijst erop dat duurzame inzetbaarheid niet zozeer een kenmerk is van een individu, maar van een relatie. 'Als de markt overspoeld wordt met notarissen, zijn alle notarissen verminderd duurzaam inzetbaar. Ze moeten harder werken om meer werk te krijgen. Bij schaarste stijgt ieders duurzame inzetbaarheid weer.'

SCHAAMTE

Een goed gesprek is cruciaal om duurzaam inzetbaar te blijven, aldus Nauta. 'Wat wil je? Wat kun je? En vooral: wat kun je niet?' Dat laatste vertellen mensen niet graag in een werksituatie. 'In een werkcultuur waarin je

geen fouten mag maken, schamen mensen zich vaak om toe te geven dat ze ergens niet goed in zijn, of dat ze een fout gemaakt hebben. Maar als je je tekortkomingen, fouten en schaamtes op tafel durft te leggen, kun je echt een goed gesprek voeren. Dan kun je praten over manieren om bepaalde vaardigheden te verbeteren of over een aanpassing van je takenpakket.'

Volgens Nauta is in veel organisaties sprake van 'leaveism'; mensen nemen een dag vrij omdat ze hun werk niet af krijgen. Daar schamen ze zich voor. Dus werken ze in stilte thuis verder, op hun vrije dag. Wereldwijd zegt een derde van de werknemers dat ze dit herkennen. 'Dat zou je moeten bespreken op je werk. Het zou kunnen dat je minder geschikt bent voor het werk dat je doet als je voor bepaalde werkzaamheden altijd meer tijd nodig hebt dan je collega's. Maar het kan ook zijn dat je collega's zich hier ook schuldig aan maken en dat jullie allemaal de schone schijn ophouden. Dan moet je misschien tijd reserveren voor bepaalde werkzaamheden en meer in rekening brengen bij de klant.'

Mensen verbloemen veel in hun werk, stelt Nauta. Ze geeft toe dat ze dat zelf ook weleens doet. 'Toen ik kroonlid was van de Sociaal Economische Raad (SER) was er een discussie

over de macrostabile discountvoet. Ik wist niet wat dat was, maar ik vroeg het ook niet. Bang om door de mand te vallen.' Zou het kunnen dat er meer mensen in de vergaderzaal zaten die het ook niet wisten en die dat ook niet durfden te zeggen? 'Dat zou best kunnen. Dat is helemaal raar, dat niemand het weet, maar dat je met z'n allen stiekem doet alsof je het wel snapt.' Door schaamte ontnemen we elkaar de kans om dingen te leren, concludeert Nauta.

BUDDY'S EN INTERVISIE

Toegeven dat je iets niet weet of niet kunt, kan alleen in een veilige omgeving. 'In jargon heet dat *Edge, Home and Groove*', zegt Nauta. *Edge* wil zeggen dat iedereen in de organisatie, vooral de top, de ambitie heeft dat jij en je collega's je continu kunnen ontwikkelen. Daarvoor is het nodig om af en toe je kwetsbaarheden en beperkingen ter sprake te brengen. Dat vereist *Home*: mensen moeten zich thuis voelen, zich veilig genoeg voelen om gevoelige onderwerpen bespreekbaar te maken. *Groove* betekent dat er in de organisatie praktijken en routines zijn die ervoor zorgen dat het gemakkelijk is dat te doen. 'Bijvoorbeeld dat iedereen in de organisatie een buddy heeft om dingen mee te bespreken.'

Door schaamte ontnemen we elkaar de kans om dingen te leren

Of een mentor, een oudere collega. Een jonge collega durft aan een oudere collega die er al lang werkt best te vragen: hoe lopen de hazen hier? Misschien durft de oudere collega aan de jongere collega te vragen hoe hij sociale media

beter zou kunnen gebruiken. Dat soort uitwisseling zou mooi zijn. Dan leer je van elkaar.' Ook coaching en intervisie zijn geschikte manieren om je onzekerheden te bespreken. Uit onderzoek blijkt dat het ook helpt als collega's met elkaar schaamtevolle verhalen delen. Nauta: 'Dat doe ik zelf weleens bij een teambuilding. Rondom corona vroeg ik: wat was je grootste blunder tijdens een videocall? Je kunt ook vragen: waar ben je juist trots op? Ervaringen delen is belangrijk. Als de een zich durft bloot te geven, durft een ander ook gemakkelijker over de brug te komen.'

TE INFORMEEL

Zorgen dat je duurzaam inzetbaar blijft, is dat de verantwoordelijkheid van de werkgever of van de werknemer? 'Het is een gedeelde verantwoordelijkheid, maar de werkgever moet ruimte en omstandigheden bieden', vindt Nauta. 'Het initiatief ligt wat mij betreft bij de top, maar dat ontslaat medewerkers niet van de verantwoordelijkheid om het zelf aan te kaarten.' Maakt het uit of het een klein notariskantoor betreft, of een kantoor op de

Zuidas? 'Ik denk dat het in kleine organisaties gemakkelijker is', zegt Nauta. 'Veel HR-beleid is daar keukentafelbeleid. Je bespreekt dingen gemakkelijker met elkaar. Het risico is dat de boel sneller uit elkaar klappt als er ruzie ontstaat. Een risico van kleine organisaties is ook dat het te informeel wordt, waardoor men niet meer formeel durft te worden als het wel nodig is.' Bij grote organisaties bestaat de neiging om alles te formaliseren en standaardiseren. Daardoor kunnen er vaak geen maatwerkafspraken gemaakt worden. Men is bang voor precedentwerking. 'Het gaat steeds om de balans. Je kunt niet alles vastleggen in beleid. Daarom is de dialoog zo'n belangrijk leiderschapsinstrument.'

WEINIG AANDACHT

Een notariskantoor – groot of klein – dat goede medewerkers wil aantrekken en vasthouden moet inzetten op de ontwikkeling van de medewerkers, stelt Nauta. 'Mensen gaan ergens werken omdat ze er een goed salaris

Bent u futureproof? Of kent u een futureproof? Doe dan mee met de verkiezing van Notaris van het Jaar! Opgeven kan nog tot en met 17 september. Mail naam en motivatie naar nm@knb.nl.

De winnaar wordt bekendgemaakt op 9 oktober tijdens het jaarcongres 'Futurepro(o)f' van de KNB.

Jouw moment

Wil jij notaris worden?

Ben jij (kandidaat-)notaris en wil jij vrij ondernemen met een eigen kantoor, **zonder de volledige zorgen en risico's van het ondernemerschap? Dat kan bij Het Notarieel!**

Voor nieuwe vestigingen of opvolgingsvraagstukken door heel Nederland zoeken we ambitieuze (kandidaat-)notarissen. Vanuit een goed georganiseerde back-office en met gedeelde kennis en ervaring, ga je samen met ons ondernemen.

Nieuwsgierig? We vertellen je graag meer.

Bel notaris Peter Fijn op 06-51410266 of mail naar fijn@hetnotarieel.nl.

hetnotarieel

info@hetnotarieel.nl

038 – 427 3410

Deventer

Emmeloord

Zwolle

Kampen

Rijssen-Holtten

Meppel

Bij Het Notarieel draait het om die momenten. Van heel even stilstaan. Om daarna door te gaan. Daarom geven wij jou inzicht. Voor de belangrijke momenten in jouw leven.

Kijk voor meer informatie op www.hetnotarieel.nl

kunnen verdienen en van betekenis kunnen zijn in het vak dat ze hebben geleerd. Ze vertrekken vaak omdat ze te weinig aandacht krijgen en er weinig oog is voor hun specifieke wensen. Je moet steeds vragen waar medewerkers behoefte aan hebben. Dat is de beste manier om mensen tot groei en bloei te

bringen. Als medewerkers zich kunnen ontwikkelen, blijven ze. Vaak zijn leidinggevendenden bang dat medewerkers vertrekken als je ze veel ontwikkelkansen geeft. Het is juist andersom.' Tot slot: hoe wil Nauta dat notarissen de (online) zaal verlaten als ze geluisterd hebben naar haar verhaal op het

KNB-congres? 'Ik hoop dat ze zich bevrijd voelen. Dat ze openhartig durven zijn en zich kwetsbaar durven opstellen. En denken: ik ga met mijn baas en mijn collega's plannen maken voor de toekomst. Kortom, dat ze hun authentieke zelf tot bloei brengen.' ■

ONLINE WORKSHOPS

Waar wilt u zich in verdiepen tijdens het congres? Dit zijn de mogelijkheden.

Een goed gesprek over duurzaam ontwikkelen *Aukje Nauta*

Hoe is het om een onverbloemde dialoog te voeren? In een goede dialoog worden zwaktes en beperkingen bespreekbaar en worden afspraken op maat gemaakt over duurzame ontwikkeling.

Klaar voor Digital

Marelle van Beerschoten

Digitale ontwikkelingen raken het notariaat. Denk aan de invoering van de digitale akte voor de bv. Maar welke kansen biedt digital voor innovatie?

Inspirerend werkgeverschap en werkgeluk *Arjan Banach*

Arjan Banach

'Werkgeluk gaat niet over geluk maar over goed werken'. Organisaties die opvallen vanwege hun duurzame succes laten steeds weer zien dat een focus op medewerkers loont. Zet niet de klant, maar de medewerker op één.

Een 'goede' notaris of dokter, wat betekent dat? *Jan-Willem Weenink*

De notaris en de arts. Twee verschillende beroepen, maar er zijn ook overeenkomsten. Wat kan het notariaat van de medische beroepsgroep leren? Denk aan de impact van een tuchtzaak, professionele ontwikkeling en kwaliteitsbevordering.

Naar een futureproof inkomen voor later

Adri Jansen en Antal de Witte

Op dit moment werkt de overheid aan een nieuw pensioenstelsel vanaf 2022. Wat houden deze plannen in?

Waarom onze hersenen moeite hebben met veranderen en hoe we tóch kunnen veranderen! *George Smits*

Waarom doen onze hersenen graag wat ze altijd gedaan hebben? Waarom hebben ze moeite met veranderen? En hoe kunt u uzelf en anderen helpen toch de noodzakelijke verandering te maken?

De klantgerichte notaris

Jannetta Dorsman

Persoonlijk contact, luisteren, empathie en duidelijke taal. Zomaar wat woorden of kenmerken van de *futurepro(o)f* notaris? Maar hoe pak je dat aan? Hoe krijg je echt verbinding met je klant? En werkt dat ook in de 1,5 meter-samenleving?

Balanceren tussen werk en privé

Tanja van der Lippe

Steeds meer combineren mensen hun drukke werkbestaan met de zorgtaken thuis. Zeker in het coronatijdperk zorgt het vele thuiswerken voor 'altijd aan staan'. Hoe doet u dat? En, wat is uw rol als leidinggevendenden daarin?

Maak opvolging leuk met een aantrekkelijk protocol

Josien Spanjaart

In deze workshop ligt de focus op het vroegtijdig zoeken van en investeren in een

geschikte opvolger. Wat kunt u hier zelf aan doen? Ook wordt ingegaan op het aantrekkelijk houden van uw protocol met het oog op de overdracht. Hoe voorkomt u vergrijzing en uitdunning van uw cliënten(bestand)?

Sneak preview: digitaal oprichten bv (DOBV) *Robin Perik*

Vanaf 1 augustus 2021 moet iedere EU-burger volledig digitaal een bv op kunnen richten. Hoe ziet het digitale oprichtingsproces eruit? Hoe verloopt identificatie en ondertekening en hoe zit het met de *Belehrung*?

Op de congreswebsite www.knbcongres.nl staat meer informatie over het programma en de sprekers.

INSCHRIJVEN VOOR JAARCONGRES

Het KNB-jaarcongres 'Futurepro(o)f' vindt plaats op 9 oktober in de Fokker Terminal in Den Haag. Daar kunnen 100 (kandidaat-)notarissen live aanwezig zijn. Daarnaast zijn er 4 *viewing parties* verspreid over het land. Daar kunnen steeds 50 leden naar de livestream van het congres kijken. Thuis of op kantoor online het congres volgen kan natuurlijk ook. Naast een plenair programma zijn er verschillende workshops.

Aanmelden voor het jaarcongres: kijk op www.knbcongres.nl.

Onderzoek naar herkomst gelden

In deze rubriek beantwoordt een (panel van) in- en/of externe deskundige(n) allerlei vragen van (kandidaat-)notarissen. Die kunnen gaan over arbeidsvoorwaarden, verzekeringen, de notariële praktijk of een ander onderwerp. Deze keer behandelen twee vertrouwensnotarissen een casus: een Nederlandse cliënt koopt een woonhuis. De koopsom wordt geleend door een offshore vennootschap waarvan de cliënt directeur is. Het geld wordt door de vennootschap overgemaakt naar de derdengeldenrekening van de notaris.

| BEELD Okapi

Corinne Holdinga
| Vertrouwensnotaris

Cees de Zeeuw
| Vertrouwensnotaris

Hoever moet de notaris gaan bij het onderzoek naar de herkomst van gelden?

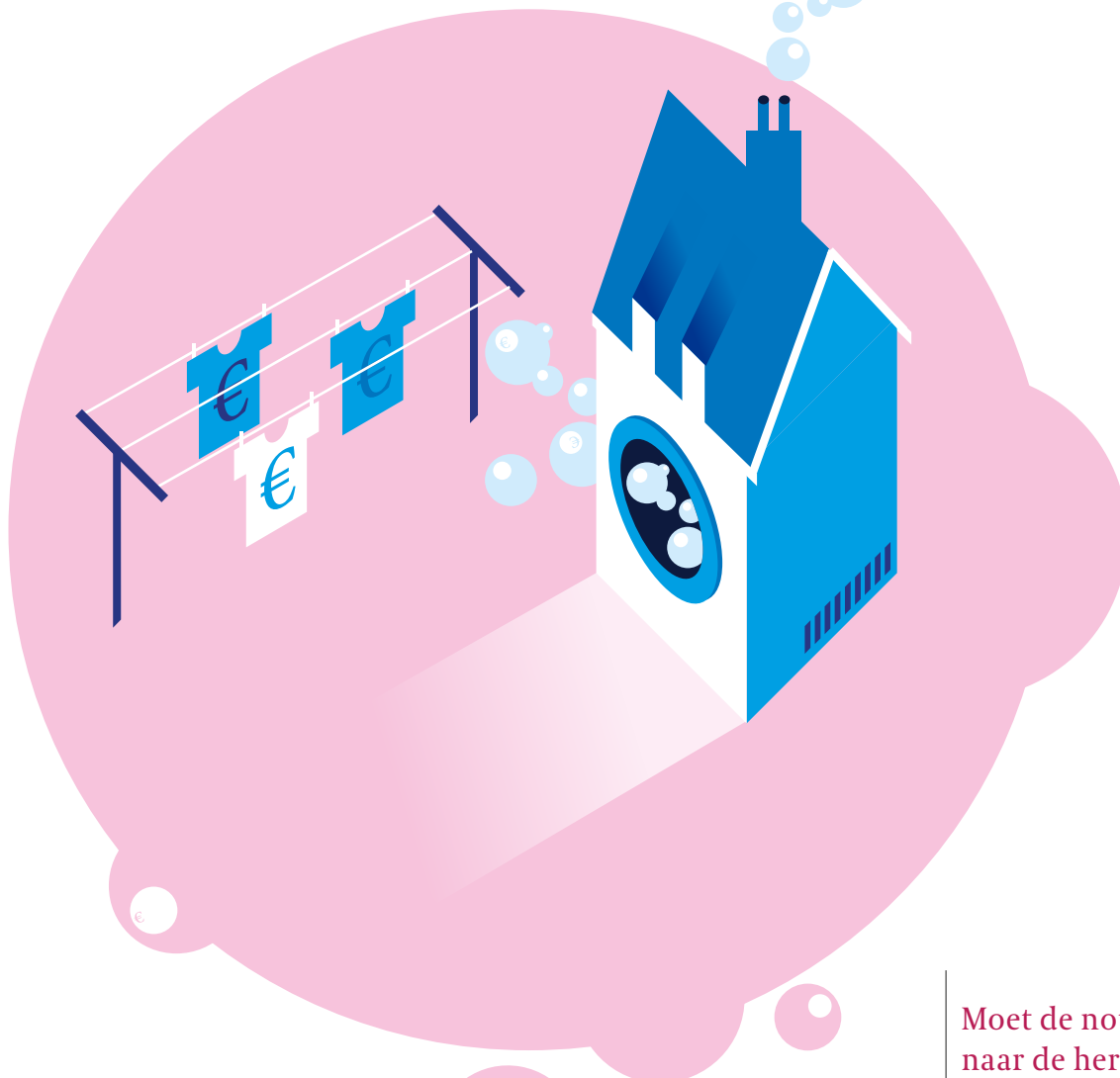
‘Het is niet gebruikelijk dat een (offshore) vennootschap geld uitleent aan haar directeur voor de aankoop van een woning. Waarschijnlijk is de directeur zelf de UBO (*ultimate beneficial owner*) van de offshore vennootschap. Wees alert, er kan sprake zijn van een witwasconstructie. Wanneer u twijfelt aan de zuiverheid van de financiering, vraag de cliënt dan of het bestaan van de vennootschap bekend is bij de Nederlandse fiscus en verifieer zijn antwoord als de omstandigheden daartoe aanleiding geven aan de hand van bijvoorbeeld zijn inkomstenbelastingaangifte. Als er geen logische antwoorden komen op de vragen van de notaris zal dienstweigering moeten volgen. Bij een vermoeden van witwassen is er bovendien een meldingsplicht.’ •

Moet de notaris (ook) onderzoek doen als de gelden via een Nederlandse bankrekening worden ontvangen?

‘Ja, want de notaris moet controleren of er met de bron van het geld niets mis is. Het feit dat de gelden via een Nederlandse bankrekening worden ontvangen, zegt niets over de herkomst. De notaris heeft een zelfstandige onderzoeksplicht en kan zich niet achter de bank verschuilen. De verplichtingen van banken zijn niet een-op-een vergelijkbaar met die van de notaris op zaaksniveau en de notaris zal zijn eigen afwegingen moeten maken. Banken wisselen bovendien geen informatie uit met de notaris.’ •

Moet de notaris ook onderzoek doen als de gelden, bijvoorbeeld bij een aandelenoverdracht, buiten de notaris om worden betaald?

‘Ja, het maakt niet uit of de gelden via de derdengeldenrekening worden voldaan of buiten de notaris om. De notaris is in beide gevallen verantwoordelijk voor de uitvoering van de transactie en daarbij hoort een onderzoek naar de herkomst van de gelden. Ook als de gelden voor een transactie niet via de derdengeldenrekening worden voldaan, kan er sprake zijn van een meldingsplicht op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).’ •

Kan de notaris een UBO-verklaring afgeven?

‘Notarissen kunnen geen UBO-verklaringen voor hun cliënten afgeven, omdat zij niet met zekerheid kunnen vaststellen wie de UBO van een rechtspersoon is. Alleen de rechtspersoon zelf kan deze informatie verstrekken. Geef niet klakkeloos UBO-verklaringen af en teken geen

organogrammen waarvan u de inhoud niet hebt kunnen verifiëren. Notarissen kunnen ten behoeve van hun cliënten wel *legal opinions* afgeven waarin zij duidelijk aangeven welke gegevens zij wel en welke zij niet hebben kunnen verifiëren.’ •

Moet de notaris onderzoek doen naar de herkomst van ‘kleine’ bedragen die contant worden ontvangen?

‘In de Wwft wordt voor het onderzoek naar de herkomst van de gelden geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine bedragen. Voor contante bedragen van 10.000 euro of meer geldt een meldingsplicht op grond van de objectieve meldindicator. Bij de ontvangst van kleinere bedragen kan er (ook) sprake zijn van een vermoeden van witwassen of financieren van terrorisme. In dat geval moet de notaris een melding doen op grond van de subjectieve meldindicator. Het verbod uit de beroepsregels om meer dan 2.500 euro in contanten aan te nemen, heeft geen relatie met de onderzoeksplicht in de Wwft. In de Wwft wordt geen grens gesteld aan de onderzoeksplicht.’ •

‘Wij geven met opzet geen antwoord’

bv

bv

bv

Dat de notaris een omweg is om een bv op te richten, zul je Christiaan Stokkermans en Vino Timmerman niet horen zeggen. Maar dat hij de koninklijke weg is ook niet. ‘Het is een politiek gevoelige kwestie, daarom maken wij geen keuze.’

TEKST Lex van Almelo | BEELD Truus van Gog

Timmerman: ‘Volgens EU-Richtlijn 2019/1151 heeft Nederland tot 1 augustus 2021 de tijd om te regelen dat ondernemers digitaal een vennootschap kunnen oprichten binnen de hele Europese Unie. Daardoor wordt de vraag urgent die het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en werkgeversorganisaties al langer stellen: waarom hebben wij eigenlijk een notaris nodig bij de oprichting van een bv?’

En wat is het antwoord?

Stokkermans: ‘Wij geven met opzet geen antwoord. Wij zijn alle twee juristen, terwijl ook niet-juridische overwegingen een rol spelen, zoals de kosten en administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Wij beoordelen diverse scenario’s aan de hand van enkele criteria. Bij het ene criterium komt de notaris iets beter uit de verf dan bij het andere.’ (Zie kader Oprichten zonder omwegen.)

Timmerman: ‘De notaris heeft een rol als poortwachter en kan nu de oprichters uitnodigen en kijken of die wel deugen. Maar als alles digitaal verloopt, wordt dat lastiger. Daarnaast heeft de Kamer van Koophandel ook een rol gekregen bij de fraudebestrijding: als beheerder van het handelsregister moet zij letten op formaliteiten en op de bevoegdheden van de oprichters.’

Stokkermans: ‘De Kamer van Koophandel en andere overheidsinstanties bemoeien zich steeds meer met taken die van oudsher bij de notaris liggen, zoals advisering over rechtspersonen. Het notariaat vraagt zich af: hebben wij nog een unieke toegevoegde waarde? Als de Kamer van Koophandel specifiek juridisch individueel advies wil geven, zal zij die vakkennis moeten ontwikkelen of in huis moeten halen.’

Timmerman: ‘Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft wel gezegd dat het de rol van de notaris wil handhaven. Maar EZK blijft vragen stellen over de noodzaak van notariële inschakeling. Het is politiek een heel gevoelige

kwestie. Daarom maken wij geen keuze en beoordelen wij de verschillende scenario’s alleen aan de hand van zes criteria.’

1838

Hoe verloopt de oprichting momenteel in het buitenland?

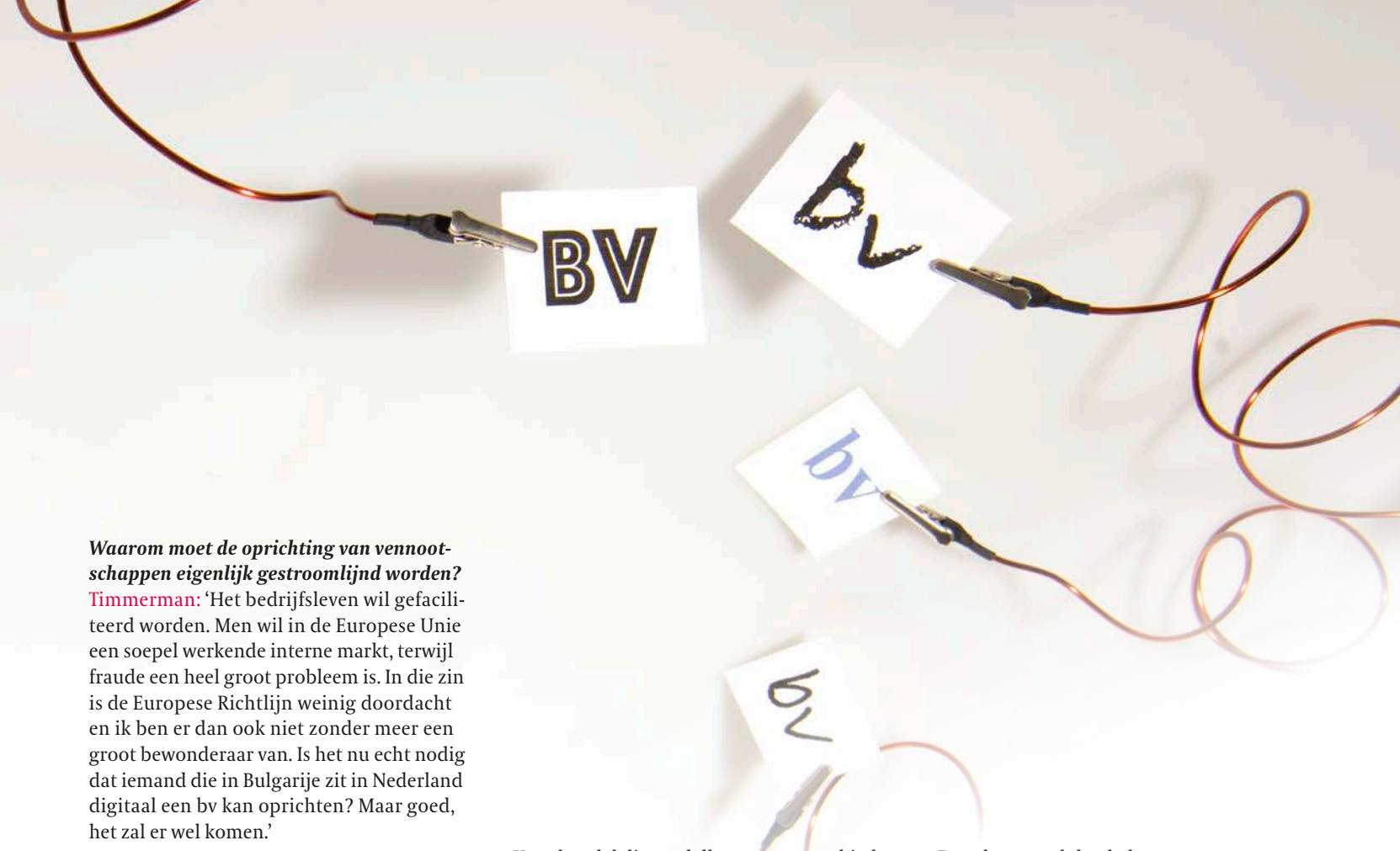
Timmerman: ‘In sommige landen heeft de notaris geen rol bij de oprichting van vennootschappen en is de inschrijving in het handelsregister bepalend voor de rechtspersoonlijkheid. In andere landen is zowel een notariële akte als inschrijving in het register vereist om rechtspersoonlijkheid te krijgen. Alleen in Nederland zie je dat een notariële akte voldoende is voor rechtspersoonlijkheid. Dat is al zo sinds de invoering van het oude Wetboek van Koophandel in 1838.’

Dus de hoogste tijd om ...

Timmerman: ‘Nee, wij pleiten er niet voor inschrijving in het handelsregister ook een voorwaarde te maken voor het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid. Wij schrijven alleen dat dit mogelijk is.’

DIGITALISERING

Stokkermans: ‘Het notariaat heeft een bijdrage geleverd aan de digitalisering door de informatie-uitwisseling met het Kadaster en het handelsregister te stroomlijnen, met NotarisID en voorbereidingen voor een notariële akte in digitale vorm. Het notariaat is al verder met digitale oprichtingsakten dan de Kamer van Koophandel en andere instanties. Opsporingsdiensten en andere betrokkenen zijn in het algemeen positief over de bijdrage van het notariaat aan de fraudebestrijding. De notaris kent zijn individuele cliënt en dat is toch iets anders dan in bestanden kijken met een zoekmachine.’

Waarom moet de oprichting van vennootschappen eigenlijk gestroomlijnd worden?

Timmerman: 'Het bedrijfsleven wil gefaciliteerd worden. Men wil in de Europese Unie een soepel werkende interne markt, terwijl fraude een heel groot probleem is. In die zin is de Europese Richtlijn weinig doordacht en ik ben er dan ook niet zonder meer een groot bewonderaar van. Is het nu echt nodig dat iemand die in Bulgarije zit in Nederland digitaal een bv kan oprichten? Maar goed, het zal er wel komen.'

Maar echt nodig is het dus niet?

Stokkermans: 'Vroeger moest je voor de oprichting vrij nemen om twee keer naar de notaris te gaan. En het was duur. Dus vanuit het oogpunt van een goed investeringsklimaat is het goed om te kijken of het goedkoper, sneller en minder bureaucratisch kan. Maar een bv oprichten kan nu al zo nodig in één dag voor 300 euro; dat is niet meer dan het Europees gemiddelde. Gaat het beter als de oprichting nog goedkoper wordt? Volgens mij mag het best wat kosten als dat een bijdrage levert aan de fraudebestrijding en de rechtszekerheid.'

CENTRAAL AANDEELHOUDERSREGISTER

In het rapport staan vraagtekens bij de toegevoegde waarde van het centraal aandeelhoudersregister. Is dat niet nodig voor de fraudebestrijding?

Stokkermans: 'Ook daarover hebben wij geen advies willen geven. Wij zouden een apart rapport kunnen schrijven over de toegevoegde waarde van dat register. Als notarissen dit vullen met gegevens, dan zal een aandelenoverdracht op termijn een kleine moeite zijn. Maar is het de investering waard? Kwaadwillenden kunnen bijvoorbeeld uitwijken naar een ander land of een andere rechtsvorm.'

Voor een eenvoudige oprichting zijn modellen nodig. Wie maakt die?

Stokkermans: 'De notaris, als die zijn verplichte rol behoudt. Anders zou de Kamer van

Koophandel die modellen moeten aanbieden, maar die heeft nu geen modellen.'

Timmerman: 'De richtlijn schrijft voor dat de modellen digitaal en met een toelichting beschikbaar worden gesteld. Dat past bij de trend dat mensen meer zelf doen en beter beslagen ten ijs komen bij de adviseur.'

Stokkermans: 'Straks zullen notarissen de standaardmodellen publiek beschikbaar stellen.

Daardoor wordt het hele proces transparanter en de individuele burger proactiever. Als ik een vraag heb voor mijn dokter zegt hij soms ook: ga eerst maar op huisarts.nl kijken en kom dan maar terug. De huisarts en de notaris worden veel meer een coach. Het ambachtelijke werk neemt af; de advies- en begeleidingsfunctie worden belangrijker. Die vereisen ook hoogwaardige vakkennis.' ■

OPRICHTEN ZONDER OMWEGEN

In *Oprichten zonder omwegen* beschrijven Stokkermans en Timmerman drie scenario's voor de oprichting van vennootschappen, waarbij de notaris niet, soms of altijd moet worden ingeschakeld bij de oprichting. De onderzoekers toetsen de scenario's aan de volgende maatstaven:

- Hoe snel verloopt de oprichting?
- Wat is het effect voor fraudebestrijding en de betrouwbaarheid van de identificatie?
- Wat is het effect op de rechtsbescherming en consumentenbescherming?
- Hoe groot en langdurig is de benodigde wetwijziging?
- Hoe hoog is de administratieve belasting voor het bedrijfsleven?
- Wat zijn de kosten voor burger en overheid?

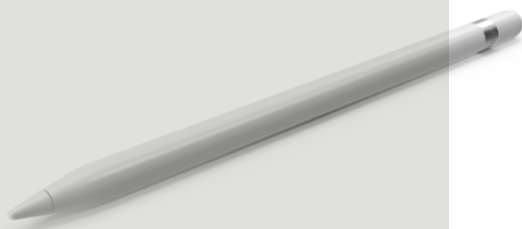
Als de politiek hecht aan fraudebestrijding, rechtsbescherming en consumentenbescherming ligt inschakeling van de notaris voor

de hand. Dat duurt nauwelijks langer en is ook niet veel duurder, aldus het rapport. EZK-staatssecretaris Mona Keijzer heeft het rapport eind juli naar de Tweede Kamer gestuurd. Zij geeft het rapport eerst in consultatie en komt eind dit jaar met een beleidsstandpunt. Het rapport is te vinden op rijksoverheid.nl en zal in boekvorm verschijnen in de IVO-reeks van Kluwer.

ONDERZOEKERS

Prof. mr. Vino Timmerman is buitengewoon hoogleraar ondernemingsrecht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en was advocaat-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden.

Mr. Christiaan Stokkermans was partner en notaris bij Loeff Claey's Verbeke en Allen & Overy LLP in Amsterdam en schreef in 2018 op verzoek van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie de discussienota *Hoe versterkt het notariaat zijn maatschappelijke bijdrage?*

Hoe staat het er nou letterlijk?

5.1 huwelijkse voorwaarden en partnerschapsvoorwaarden

Op het moment dat de partners met elkaar trouwen of een geregistreerd partnerschap sluiten, eindigt dit samenlevingscontract automatisch. De afspraken uit dit contract over samenwonen, scheiding en overlijden gelden dan niet meer. Als de partners ter gelegenheid van hun huwelijk of geregistreerd partnerschap geen huwelijkse voorwaarden of partnerschapsvoorwaarden maken, bepaalt de wet welk vermogen door te trouwen of het sluiten van een geregistreerd partnerschap gezamenlijk wordt en wat er bij scheiding wordt gedeeld.

Momenteel is het wettelijk zo geregeld dat alles wat de partners vóór het huwelijk of het geregistreerd partnerschap samen in eigendom hadden en alles wat zij samen of individueel tijdens het huwelijk of het geregistreerd partnerschap erbij krijgen, bij scheiding of overlijden fiftyfifty met elkaar wordt gedeeld.

5.2 gevolgen voor vergoedingen vanwege investering woning

Trouwen of het sluiten van een geregistreerd partnerschap kan gevolgen hebben voor vergoedingen die op de dag van het huwelijk of het geregistreerd partnerschap nog niet zijn betaald. Als er geen huwelijkse voorwaarden of partnerschapsvoorwaarden van tevoren zijn gemaakt, kunnen de bestaande vergoedingen worden gehalveerd.

Het gaat vooral om vergoedingen die ontstaan door investering in gemeenschappelijke bezittingen, zoals een woning waarvan de partners samen eigenaar zijn.

correctie bij halvering vergoeding door gemeenschap van goederen

Voor (toekomstige) vergoedingen die ontstaan doordat een partner meer betaalt aan een investering in of kosten voor een woning waarvan de partners samen eigenaar zijn, vinden de partners deze halvering niet wenselijk. Zij spreken daarom af een eventuele halvering te corrigeren. Dit doen zij door het bedrag van de vergoeding te verdubbelen en de vergoeding volledig uit de gemeenschap van goederen te betalen. Deze afspraak blijft gelden ondanks het einde van het samenlevingscontract bij trouwen of het sluiten van een geregistreerd partnerschap.

Uit: Samenlevingscontract

Nienke Westerhof

notaris bij Kuhlmann Westerhof
& De Kok notarissen

... Wat maakt de notaris daar zelf van?

Toelichting van de casus

Joost en José hebben samen (ieder voor de helft) een nieuwe woning gekocht en zijn een hypotheekschuld aangegaan. Daarom willen zij nu een samenlevingscontract opmaken. Daarin willen zij de eigen middelen (het spaargeld) die ieder van hen heeft en ieder van hen in het woonhuis investeert, vastleggen. Joost brengt meer eigen middelen in dan José: Joost investeert 50.000 euro, José daarentegen 10.000 euro. Doordat het eigen spaargeld geheel opgaat, is er het komende jaar geen mogelijkheid te trouwen. Zij verwachten twee jaar later wel met elkaar in het huwelijksbootje te stappen.

Tekst van de akte

Nu Joost en José ieder voor de helft eigenaar van de woning zijn geworden, is het vergoedingsrecht voor Joost (op José) de helft van het verschil tussen deze bedragen, namelijk $40.000 \text{ euro} : 2 = 20.000 \text{ euro}$.

Door het aangaan van het huwelijk, mogelijk over twee jaar tussen Joost en José, vervallen de bepalingen automatisch uit het samenlevingscontract. Dat betekent dat het vergoedingsrecht dat is ontstaan door ongelijke inbreng (50.000 euro van Joost tegen 10.000 euro van José) weg zou vallen. Dat is onwenselijk: Joost en José willen nu juist graag door het aangaan van het samenlevingscontract, duidelijkheid over de inbreng met eigen geld zodat hier later, mocht de relatie misgaan, geen onduidelijkheid over kan ontstaan.

Door het aangaan van het huwelijk (na 2018), gelden de huwelijksvermogensrechtelijke regelingen zoals die zijn opgenomen in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Deze wettelijke regelingen hebben invloed op de terugbetaling van het vergoedingsrecht zoals Joost en José dat hebben vastgelegd ondanks het feit dat ze dat helemaal niet zelf hebben gewild.

De regeling in de wet betekent namelijk dat de 'schuld' (van José op Joost) die tegenover het vergoedingsrecht staat (van Joost op José) op grond van de wet, in de gemeenschap van goederen valt (van ieder voor de helft).

Nu Joost en José niet willen dat hierdoor het vergoedingsrecht wordt gehalveerd, dat zou namelijk op grond van dit nieuwe huwelijksvermogensrecht het geval zijn, wordt in het bovenstaande artikel dit vergoedingsrecht op grond van de wet als het ware 'verdubbeld' (gecorrigeerd).

Joost en José maken gebruik van de – zo wijst de praktijk op dit moment uit – mogelijkheid om halvering van deze terugbetaling te voorkomen.

Martijn Jacobs

directeur/communicatiespecialist
bij Loo van Eck Communicatie

... Zou dat nog begrijpelijker kunnen?

5.1 Huwelijkse voorwaarden en partnerschapsvoorwaarden

U tekent een samenlevingscontract. Dit samenlevingscontract stopt automatisch als u met elkaar trouwt of een partnerschap registreert.

- Alle afspraken uit dit samenlevingscontract gelden dan niet meer.

Al uw bezittingen worden van u samen als u trouwt of een partnerschap registreert.

Dat gaat automatisch, want dit staat in de wet.

- Tenzij u natuurlijk aparte voorwaarden opstelt.

U krijgt dus allebei de helft.

Dat geldt voor alles wat:

- voor uw huwelijk of geregistreerd partnerschap al van u samen was;
- u tijdens uw huwelijk of partnerschap samen of individueel heeft gekocht of gekregen.

Dit heeft gevolgen voor als de ene partner nog geld tegoed heeft van de andere partner.

Dit kan als de ene partner voor het trouwen of het partnerschap meer heeft betaald voor gemeenschappelijke bezittingen dan de ander.

- Denk daarbij bijvoorbeeld aan het kopen van een huis.

Het tegoed wordt over u beiden verdeeld als u trouwt of een partnerschap registreert.

Dit betekent dat de ene partner ineens nog maar de helft van het bedrag tegoed heeft van de andere partner. Het tegoed wordt dus gehalveerd.

- Dat is zo geregeld in de wet.

U voorkomt dit door een voorwaarde op te nemen in uw samenlevingscontract.

U zorgt er dan voor dat deze halvering weer wordt 'verdubbeld'. Hierdoor blijft het bedrag dat de partner tegoed heeft gelijk aan het bedrag van voor het huwelijk of partnerschap.

- Deze afspraak blijft dan dus gelden, ook als u gaat trouwen of een partnerschap registreert.

**Wa
blief?!**

Begrijpelijke taal. Veel consumenten vragen erom. Maar is het ook mogelijk om een notariële akte in 'gewone mensentaal' te schrijven? In deze rubriek vragen we maandelijks een (kandidaat-)notaris en taalspecialist een passage uit een akte te 'vertalen'.

Noot van de communicatiespecialist

Ik heb in deze tekst een leeslijn aangebracht in de tussenkoppen. Als de lezer alleen de tussenkoppen zou lezen, zou hij toch de boodschap van de hele tekst begrijpen. Kijk maar:

- Al uw bezittingen worden van u samen als u trouwt of een partnerschap registreert.
- U krijgt dus allebei de helft.
- Dit heeft gevolgen voor als de ene partner nog geld tegoed heeft van de andere partner.
- Het tegoed wordt over u beiden verdeeld als u trouwt of een partnerschap registreert.
- U voorkomt dit door een voorwaarde op te nemen in uw samenlevingscontract.

Op deze manier kan de lezer razendsnel de tekst (op hoofdlijnen) begrijpen.

Voorkomen dat de online bv een paard van Troje wordt

VON

De notaris bestaat bij de gratie van zijn maatschappelijk nut. Daarom is het goed dat hij ingezet wordt tegen witwassen en fraude, vindt Arnaud Wilod Versprille, notaris bij Olenz. ‘Maar dan moet het wel hand in hand gaan met efficiënte processen. Dat geldt ook voor het online oprichten van een bv.’

| TEKST Peter Steeman

Vanaf 2021 moet een bv digitaal kunnen worden opgericht binnen de EU. Het is een ontwikkeling die Wilod Versprille toejuicht. ‘De vraag is alleen wat we verstaan onder een digitale oprichting. In Oostenrijk betekent het dat je je op afstand legitimeert en akten passeert via videoconferencing. Dat voldoet perfect aan de wensen van de maatschappij. Ik zit liever in een videocall met een buitenlandse notaris en de rechtspersoon dan dat er akten naar een buitenlandse rechtbank moeten worden gestuurd die vervolgens weer terugkomen. Linksom of rechtsom wil ieder land dat er duidelijkheid is over de rechtspersonen. Als iemand online een rechtspersoon opricht, wil je weten of die persoon wel degene is voor wie hij zich uitgeeft en of hij bevoegd is. Je wilt geen stroman die een lege bv opricht. Je moet voorkomen dat je met zo’n efficiëncyslag een paard van Troje binnenhaalt.’

‘We moeten toegang krijgen tot de juiste bronnen’

DOMME VRAAG

De poortwachtersrol maakt deel uit van het dna van de notaris, vindt Wilod Versprille. ‘Als je in de archieven duikt om te kijken wat de notaris drie eeuwen geleden deed, zie je dat hij advies gaf, zaken vastlegde en zorgde voor een *level playing field*. Dat doet de notaris nog steeds. Sinds 1993 is de overdracht van aandelen in een besloten vennootschap via een notariële akte verplicht.’ Die notariële tussenkomst heeft veel opgeleverd voor de rechtszekerheid en fraudebestrijding, vindt Wilod Versprille. ‘Maar wanneer je een notaris als poortwachter wil gebruiken, moet je hem wel efficiënt inzetten. Ik moet in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme om een UBO-verklaring (*ultimate beneficial owner*) vragen. “Bent u een UBO?” Dat is eigenlijk een domme vraag. Niemand zegt: “Nee, ik ben een stroman.” En als iemand aangemerkt kan worden als een PEP (*politically exposed persons*) moet ik een verzaamd cliënt onderzoek uitvoeren. Dat kost drie uur. Tijd die ik aan de cliënt moet doorberekenen. Om de rol als poortwachter goed uit te oefenen, moeten we toegang krijgen tot de juiste bronnen.’

HERKOMST GELDEN

Twintig jaar geleden kostte het de notaris vijf minuten om iemand te identificeren en gegevens te raadplegen. Tegenwoordig is hij zo een half uur bezig, aldus Wild Versprille. ‘Met een privépersoon die alles bij de bank financiert ben je snel klaar, maar bij een financiële transactie met eigen geld moet je naar de herkomst van gelden vragen. Voor het verrichten van dat onderzoek heb ik soms de aangifte Inkomstenbelasting nodig. Ik moet de klant daarom soms vragen. Dat is eigenaardig. Waarom krijg je als notaris geen toegang tot het Box 3 vermogen van de klant? Dat zou je moeten kunnen opvragen. Nu moet ik maar hopen dat hij mij het correcte document geeft. Sterker nog, als er met het document gerommeld is, moet ik dat als notaris opgemerkt hebben. Efficiency en poortwachtersrol zijn communicerende vaten. Hoe efficiënter, hoe relevanter je bent voor de klant.’ ■

Europese richtlijn

Vanaf 1 augustus 2021 moet het volgens een Europese richtlijn mogelijk zijn volledig online een bv op te richten. Dat wil zeggen zonder dat de oprichters voor een notaris of een andere autoriteit, persoon of instantie moeten verschijnen. Volgens geldend kabinetsbeleid wordt bij de implementatie van de richtlijn zoveel mogelijk aangesloten bij het al bestaande systeem, dus met een rol van de notaris bij het digitaal oprichten van een bv. Hiervoor wordt de mogelijkheid om bv’s digitaal op te richten via een digitale notariële akte uitgewerkt. Parallel aan het wetgevingstraject werkt de KNB aan realisatie van een proces van online oprichting van bv’s. Belangrijke onderdelen van dit proces zijn digitale identificatie, digitale ondertekening en digitaal passeren met behulp van een digitale audio-videoverbinding. Het is van groot belang dat dit proces betrouwbaar is en goed aansluit op de wensen vanuit het notariaat en het werkproces van de notaris. Daarom is een notariële klankbordgroep opgericht waarin ook de VON deelneemt.

EPN

Brochure Patchwork family en Testamentcheckdag

Onlangs is de nieuwe brochure 'Patchwork family, informatie voor samengestelde gezinnen' onder alle leden van EPN verspreid. U kunt op de website van EPN een exemplaar inzien. Ook dit jaar zal EPN het belang van het up-to-date houden van je testament onder de aandacht van het publiek brengen. Op 13 november 2020 wordt voor de tweede keer de EPN-testamentcheckdag gehouden. De EPN-leden ontvangen materiaal om deze dag aan te kondigen. Daarbij zal ook worden samengewerkt met de VMN en de vFAS.

VASN

Jubileum en themadag in september

Het was de bedoeling vanwege het 20-jarig jubileum van de VASN een feestelijke dag met cursus en activiteiten te houden op 7 april 2020. Helaas kon dit door de coronacrisis niet doorgaan. De VASN hoopt nu deze dag met als thema 'Het familiebedrijf' te houden op 22 september bij het 'Groene Paviljoen' (Bomencentrum Nederland) in Baarn.

In 2021 opnieuw webinars

Op 11 en 25 juni zijn door de VASN webinars gegeven die ook in het jaarthema 'Het familiebedrijf' passen. De fysieke cursus die in eerste instantie gepland stond, is vervallen vanwege de coronacrisis. De VASN-leden vonden het heel interessant en efficiënt om op deze manier een cursus te volgen. Omdat het zo goed bevallen is, wil de VASN in 2021 weer enkele webinars aanbieden. Deze worden dan echter wel naast de fysieke cursussen gehouden. Het blijkt namelijk dat de leden ook zeker behoefte hebben aan persoonlijk contact met elkaar.

VMN

Verdieping basishouding en -vaardigheden

27 november 2020

Van 10.00 – 17.30 uur, in Conferentiehotel Kontakt der Continenten in Soesterberg. Zes vaardigheidspunten.

raat werkt oprecht
Werving & Selectie en Coaching

van

- Notaris • Toegevoegd notaris • Kandidaat-notaris
- HBO jurist • Notarisklerk • Paralegal

Neem vrijblijvend contact met ons op, wij helpen u graag.

raatnotariaat.nl
info@raatnotariaat.nl

055 5762669

raatcoaching.nl
info@raatcoaching.nl

Zomer

Veel Nederlanders kozen deze zomer voor een vakantie dicht bij huis. Waar we normaal gesproken het mooie weer opzoeken in het buitenland, kregen we in ons eigen land te maken met tropische temperaturen met zelfs een hittegolf tot gevolg. Het hitteplan werd weer uit de kast getrokken (dan weet je dat het menens is) en de nachten bleven warm, waardoor de airco het amper aankon. Gelukkig was het tijdens deze hittegolf wat rustiger op kantoor qua telefoon en e-mail en konden mijn collega's en ik – ondanks de overbelaste airco – het hoofd redelijk koel houden.

MOOIE GESPREKKEN

We gingen die dagen dan ook op tijd naar huis om te genieten van de lange, zwoele zomeravonden. Avonden die ik voornamelijk heb gependeed op het Waalstrand in mijn woonplaats of op het terras, in goed gezelschap van vriendinnen en een verkoelend drankje. Deze avonden gingen gepaard met mooie gesprekken. Daarbij ook stilstaand bij het feit dat ik dankbaar mag zijn met wat ik heb: zoveel moois dicht bij huis, familie en vrienden om me heen die ik eindelijk (op afstand) weer kan zien en uiteraard ons prachtige beroep.

Even wat extra
vrije tijd levert heel
veel energie op

WERKTIDEN

Tegelijkertijd zette het me ook aan het denken over de werktijden die bij ons beroep horen. Ik denk dat velen het gevoel herkennen dat om half 5 de deur uitlopen toch wat onwennig is, terwijl de hele avond dan nog voor je ligt. En zo'n eindeloos durende zomeravond voelt dan weer allesbehalve onwennig. Zou ik aan dit ritme kunnen wennen? Of sterker nog, móét ik hieraan gaan wennen? Werk is er immers altijd; als ik zou willen kan ik dag en nacht aan de slag. Toch ben ik me er ook steeds vaker van bewust dat niet alles draait om werk. Even wat extra vrije tijd voor jezelf levert heel veel energie op, en die energie stop je dan als vanzelf weer terug in je werk.

NIEUWE HOBBY

Tijdens deze extra vrije tijd ben ik begonnen met fotograferen. Een hobby van mijn vader, waar in mijn achterhoofd altijd al interesse voor bestond, maar waar ik me nog nooit echt in heb verdiept. Lekker de natuur in, camera mee en dan maar afwachten wat er voor de lens verschijnt. Je hoofd even helemaal leegmaken en volle focus op het vastleggen van mooie plaatjes (in plaats van op het vastleggen van notariële afspraken). Aan deze hobby ga ik in ieder geval wennen.

ENERGIE

Inmiddels zijn de temperaturen weer gezakt, worden de avonden langzaam korter en neemt het werk weer toe. Na die extra vrije uurtjes van afgelopen zomer heb ik ook weer zin om volop aan de slag te gaan: toch die energie die vanzelf weer terugkomt in je werk. Maar één ding weet ik wel zeker: zodra het hitteplan weer in werking treedt, stel ik ons eigen tropenrooster weer in. ■

Geeke van Haaren

Notariskantoor Cuijk

Er staat veel op het spel

Nick van Buitenen
voorzitter KNB

Waarden en moraliteit moeten bóven afvinklijstjes gaan

Jaarlijks lopen Europese schatkisten honderden miljarden (!) euro's mis door fraude en belastingontduiking. Voor Nederland gaat men uit van ruim 20 miljard euro. Er worden steeds hogere straffen opgelegd aan fraudeurs, want alles is gericht op afschrikwekkende werking. Maar heeft dat zin als de voordeur open blijft staan? Wordt er wel voldoende aan fraudepreventie gedaan?

ONTWIJKEN

Belastingontduiking is strafbaar, belastingontwijking niet. Soms zijn die twee lastig uit elkaar te houden. Het hebben van een buitenlandse woonplaats is belastingontwijking, maar het wordt belastingontduiking als dat louter een postadres is. Burgers zijn verantwoordigd over belastingontwijkend gedrag door grote bedrijven. Maar diezelfde burgers winkelen of tanken graag over de grens vanwege belastingvoordelen. Of regelen bij de notaris een papieren schenking aan hun kinderen om erfbelasting te besparen. Richtten een spaar-bv op om hun vermogen buiten box III te houden. Zelfs de minister beschouwt dat niet als een gekunstelde constructie.

De overheid moet natuurlijk wel het goede voorbeeld geven. Stoppen dus met het meedoen aan internationale belastingconcurrentie.

ONTDUIKEN

Terug naar het ontduiken van belasting. In de strijd tegen witwassen van crimineel geld wordt al jaren een beroep gedaan op banken en notarissen. Hoewel het herkennen van fraudeurs niet eenvoudig is, wordt van deze poortwachters steeds méér verwacht. De notaris die was betrokken bij de oprichting van rechtspersonen die later de spil bleken te zijn in een smeergeldsysteem, heeft volgens de krant een belangrijke rol gespeeld. De vraag is natuurlijk wat de notaris bij die oprichting wist en had kunnen weten? Maar hoe gemakkelijk moet de oprichting van een bv eigenlijk zijn?

VROEGER

Jaren geleden was er voor de oprichting van een bv een verklaring van geen bezwaar nodig. Door de oprichter via de notaris bij het ministerie van Justitie aan te vragen. Bovendien moest de oprichter eerst een bankrekening openen en daarop geld voor de aandelen storten. Pas na

een bevestiging van de bank aan de notaris kon er worden opgericht. Sinds 2012 is het allemaal sneller en vooral eenvoudiger. Pas ná oprichting wendt de oprichter zich tot de bank voor een bankrekening en tot de Belastingdienst voor een btw-nummer. Mijn pleidooi om die volgorde om te draaien, werd door minister Dekker vorig jaar afgewezen.

NIET GEMAKKELIJKER

Hoewel de Europese Unie zich grote zorgen maakt over de ondermijnende gevolgen van fraude, draagt zij de lidstaten op in 2021 de oprichting van kapitaalvennootschappen volledig online tot stand te laten komen. Minister Dekker wil dat proces wel graag via de notaris laten lopen. Want in het kader van fraudepreventie mag het niet gemakkelijker worden om een bv op te richten.

WACHTKAMER

Ook al wordt fraudepreventie dus overgelaten aan poortwachters, de roep om méér middelen krijgt nauwelijks respons. Bank en notarissen doen ieder voor zich onderzoek naar klanten. De vijf grootste banken hebben recent wel een gezamenlijk 'anti-witwasbedrijf' opgericht. Dat bedrijf gaat ongebruikelijke betalingspatronen opsporen en gezamenlijke databronnen gebruiken. De volgende stap is dat banken met elkaar ook gegevens van afgewezen klanten mogen delen. Maar dat wordt tot nog toe tegengehouden door de Autoriteit Persoonsgegevens. Ook notarissen staan daar nog in de wachtkamer.

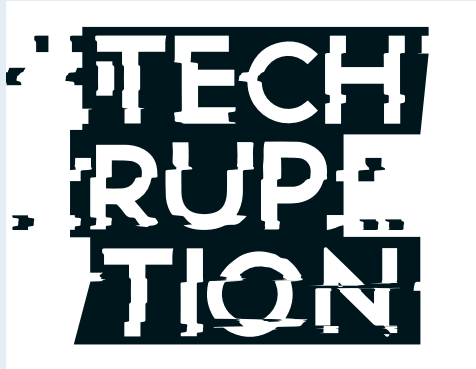
NEVENEFFECTEN

Al die toegenomen verwachtingen van poortwachters hebben ook neveneffecten. Onder druk van die verwachtingen maken banken het veel ondernemers lastig om een bankrekening te krijgen of te houden. Laatst oordeelde de Rechtbank dat de ING Bank een vergoeding moet betalen aan een slachtoffer van fraude. Voor notarissen geldt natuurlijk hetzelfde. Als je bij een enkele misser een torenhoge boete kunt verwachten of een tuchtrechtelijke procedure, dan kan het dat een volgende klant te snel en te gemakkelijk wordt geweigerd. Zo dreigt klantgerichtheid plaats te maken voor het streven naar perfecte dossiervorming. Die ontwikkeling is zorgelijk want het zet de toegang tot ons rechtsbestel onder druk. De poort moet in beginsel open staan.

MEER RUIMTE

De angst om geen fouten te maken leidt tot afvinklijstjes. Nog méér regels leidt tot minder zelf nadenken. Daarom streeft de KNB naar 'principle based rules'. We moeten ruimte hebben voor een eigen afweging. Een beslissing neem je niet (alleen) op grond van rekensommen en regels, maar (vooral) uit innerlijke overtuiging. Voor elke poortwachter zouden waarden en moraliteit moeten gaan bóven afvinklijstjes. Vooral dan zijn zij van belang bij fraudepreventie. ■

Notariaat neemt deel aan innovatieprogramma Techruption

Innoveren, digitaliseren en nieuwe toepassingen voor notariële diensten ontdekken. Daar wil de KNB de aankomende jaren verder mee aan de slag. Daarvoor gaat het notariaat nu een samenwerking aan met Techruption, het innovatieprogramma van de Brightlands Smart Services Campus in Heerlen. De KNB betreft geen kantoor op de Heerlense campus, maar vaardigt wel leden af naar bijeenkomsten en neemt actief deel aan *hackatons* en seminars.

Hoe handig zou het zijn als je als klant met een zogenoemd 'attribuut' op je digitale identiteit kan aantonen dat je erfgenaam bent, zonder telkens een kopie van de akte op te sturen? Of dat je als notaris kunstmatige intelligentie kunt gebruiken voor emotieherkenning tijdens het op afstand passeren van een akte? Dit soort cases wil de KNB onderzoeken met Techruption en partners uit zowel het bedrijfsleven als de wetenschap. Begonnen wordt met het verkennen van de mogelijkheden van *Self Sovereign Identity*, een techniek om uitwisseling van data onder regie van de burger transparanter en veiliger te maken.

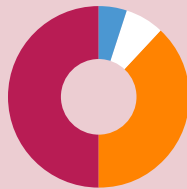
Meer informatie: KNB, Bernadette Verberne, b.verberne@knb.nl, 070 3307140

DilemmApp

Integriteit is een belangrijk thema binnen het notariaat. Welke keuzes maak je als (kandidaat-)notaris en waarom? Om leden te stimuleren hier bewust over na te denken, is er de zogenoemde DilemmApp. Iedere vier weken ontvangen de deelnemers een nieuw dilemma. *Notariaat Magazine* licht er een uit.

Gestolen paspoort

Ik ben notaris. Een mij nog onbekende cliënt komt op kantoor voor het passeren van een leveringsakte onroerend goed. Bij controle van zijn paspoort in Verificatie Informatie Systeem (VIS) krijg ik de melding dat dit document geregistreerd staat als gestolen. De cliënt geeft aan dat dit een fout moet zijn. Wat doe ik?

DE ANTWOORDEN

- 5 procent**
Ik neem direct contact op met de politie.
- 7 procent**
Ik behandel de zaak niet verder en doe bovendien een Wwft-melding.
- 38 procent**
Ik vraag naar een ander wettelijk identiteitsbewijs en ga door met mijn dienstverlening indien hier niets mis mee blijkt.
- 50 procent**
Ik vraag naar een ander wettelijk identiteitsbewijs en ga door met mijn dienstverlening indien hier niets mis mee blijkt, maar doe wel een Wwft-melding.

DE REACTIES

'Zolang VIS niet sluitend en betrouwbaar genoeg is en de klant over een ander geldig identiteitsbewijs beschikt, dan kan voldaan worden aan de vereisten.'

'Zolang de opsporingsdiensten nog een rijbewijs als "vermist" in het systeem zetten om iemand te dwingen op bureau openstaande boetes te betalen ...'

DE SLOTOPMERKING

Er kan twijfel ontstaan als een identiteitsbewijs in het systeem staat geregistreerd als gestolen, maar de cliënt zelf aangeeft dat dit een fout moet zijn. Ligt dit aan VIS, de gemeente/politie of is de cliënt onbetrouwbaar? Het is dan logisch meer onderzoek te doen. Op grond daarvan kan, afhankelijk van de verdere situatie ten aanzien van de transactie en (onbekende) cliënt, de transactie daarnaast kwalificeren als ongebruikelijk. Een aanzienlijk aantal (56 procent, optie 2 en 4) van de respondenten vindt op basis van deze casus dat hier sprake van is, en doet daarom een Wwft-melding. 8 procent van deze groep vindt de zaak bovendien dermate onzuiver dat wordt besloten dienst te weigeren. In enkele reacties worden twijfels geuit over de juistheid van de registraties in VIS en de gegevens van de gemeente/politie. Het merendeel (87 procent, optie 3 en 4) heeft deze twijfels wellicht ook en vindt bovendien de zaak betrouwbaar genoeg om verder te behandelen indien de cliënt wel een ander geldig identiteitsbewijs kan tonen. 47 procent van deze grote groep verricht daarbij dus wel een Wwft-melding. Een klein gedeelte (5 procent) van de respondenten neemt direct contact op met de politie, mogelijk met de achterliggende gedachte dat het gebruik van een (teruggevonden) paspoort dat als gemist of gestolen staat geregistreerd, strafbaar is.

* Dit is een korte versie van de slotopmerking. In de DilemmApp staat de volledige tekst.

Loopt u ook zo nu en dan tegen een dilemma aan? Groot of klein, ze zijn interessant om te delen met collega's. Lever dan nu input voor de DilemmApp. KNB, Estella Schijf, e.schijf@knb.nl, 070 3307110

KNB Cursusagenda

23 september 2020

Risicobeleid Wwft

De eisen die de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) aan notarissen stelt, worden met iedere wetswijziging zwaarder. Sinds 2018 is een risicomanagementsysteem een vereiste. In deze cursus bespreken we hoe u op praktische wijze invulling kunt geven aan uw risicobeleid.

9 oktober 2020

KNB-jaarcongres Futurepro(o)f

Onder de titel 'Futurepro(o)f' wordt een afwisselend programma aangeboden op het gebied van duurzame ontwikkeling en leiderschap met onder andere twee workshopsronden.

9 november 2020

Risicobeheersing en kwaliteit in het notariaat

Deze cursus helpt om een werkbaar inzicht te geven in wat goed en wat fout gaat.

De volgende managementcursussen worden aangeboden

24 november 2020

Onderhandelen voor het notariaat

Deze training biedt een verdieping in de gangbare onderhandelingstheorieën. U krijgt concrete tips en vaardigheden aangereikt voor het voeren van onderhandelingen.

25 november 2020

Ethisch handelen, dilemma's en waarden

De maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat juristen steeds meer uitgedaagd worden hun handelen op integriteit te toetsen. Toch is integer en ethisch handelen niet altijd een automatisme. Daarom is het belangrijk om dilemma's die zich in de praktijk kunnen voordoen tijdig te herkennen.

.....
.....
Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125/121, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Over KNB en opleidingen.
.....
.....

Klankbordgroep digitale bv gestart

In juli is de klankbordgroep digitale oprichting bv (DOBV) voor het eerst samengekomen. Daarin zijn vraagstukken zoals modellen en het aanhechten van stukken behandeld. Het is van belang dat het proces van online oprichting van bv's goed aansluit op de wensen vanuit het notariaat en het werkproces van de notaris. Op NotarisNet is nu ook een aparte pagina over de digitale oprichting bv (DOBV) te vinden.

Vanaf 1 augustus 2021 moet het volgens een Europese richtlijn mogelijk zijn volledig online een bv op te richten. Dat wil zeggen zonder dat de oprichters voor een notaris of een andere autoriteit, persoon of instantie moeten verschijnen. Minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming heeft aan de Tweede Kamer geschreven dat de richtlijn ruimte laat voor tussenkomst van de notaris bij de online oprichting van een bv. Volgens geldend kabinetsbeleid wordt bij de implementatie van de richtlijn zo veel mogelijk aangesloten bij het al bestaande systeem, dus met een rol van de notaris bij digitale oprichting van een bv.

.....
.....
Meer informatie: KNB, Jacco Sjerps, j.sjerps@knb.nl, 070 3307226
.....
.....

Alex Dijk nieuwe lobbyist KNB

De KNB heeft een nieuwe lobbyist: Alex Dijk. Hij vervangt Tessa Maas die na zeven jaar een nieuwe uitdaging heeft gevonden. Ook neemt hij werkzaamheden over van Lineke Minkjan die bij de KNB adviseur buitenland was en sinds 1 juli met pensioen is. Dijk heeft hiervoor onder andere de belangen behartigd van de Kamer van Koophandel in Europa.

► De bewerkte tuchtuitspraken worden gemaakt door een notarieel deskundige en verwoorden niet het standpunt van het KNB-bestuur. Hebt u vragen of opmerkingen, mail dan naar nm@knb.nl.

Schending van Wwft valt onder tuchtnorm Notariswet

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

Na ontvangst van twee meldingen van de Belastingdienst over een aandelenoverdracht en 24 oprichtingen van bv's gepasseerd door notaris N, start het Bureau Financieel Toezicht (BFT) een nader onderzoek op grond van artikel 110 Wet op het notarisambt (Wna) en artikel 24 Wet ter voorkoming van het witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Het onderzoek betreft 4 dossiers, waarvan de nummers 1, 2 en 4 de volgende risico-indicatoren bevatten:

Dossier 1, aandelenoverdracht:

- de koopprijs voor de aandelen bedroeg 1.000 euro;
- koper woonde niet in de buurt van het kantoor van N;
- de vennootschap was niet gevestigd in de buurt van het kantoor van N;
- de vennootschap had geen enkele jaarrekening gedeponereerd;
- er was – hoewel hier specifiek naar is gevraagd – geen financiële onderbouwing van de koopprijs ontvangen en niet nogmaals om gevraagd;
- verkoper bood geen financiële garanties en de baten en lasten van de onderneming kwamen met terugwerkende kracht voor rekening van koper;
- de adviseur van verkoper, zoals N hem noemt, was de heer A. Hij was samen met mevrouw B zelfstandig bevoegd bestuurder van verkoper. Beiden gebruikten hetzelfde e-mailadres;
- A voerde het woord tijdens de bespreking en alle contacten/correspondentie verliepen via hem;
- er was niet apart met koper gesproken en er bleek niet van verder contact met de koper na de gezamenlijke bespreking;
- de conceptakte was niet rechtstreeks aan koper voorgelegd en er was geen akkoordverklaring door koper gegeven;
- er werd met volmacht gepasseerd (N had koper niet zelf gesproken);
- het bezoekadres van de vennootschap bleef hetzelfde (een flat).

Dossier 2, oprichting bv:

- N heeft – zonder nader onderzoek te doen – genoeg genomen met de verstrekte gegevens door tussenpersoon X;

- er was een natuurlijk persoon betrokken met een buitenlandse nationaliteit, woonachtig in het buitenland;
- de oprichter richtte een vennootschap op waarvan hij tevens bestuurder werd;
- de vennootschap werd gevestigd op het adres van een bedrijfsverzamelgebouw;
- er is geen rechtstreeks contact geweest met de oprichter, de conceptakte is aan X gestuurd;
- de 'niet meteen gebruikelijke' hoogte van het gestorte aandelenkapitaal van 200.000 euro;
- er was geen bewijs van storting van het aandelenkapitaal beschikbaar.

Dossier 4, oprichting stichting:

- idem eerste vier punten van dossier 2;
- N heeft in korte tijd meerdere stichtingen en bv's opgericht voor de oprichter, terwijl daar geen logische verklaring voor was.

N maakt – na hierop te zijn gewezen door het BFT – melding van een ongebruikelijke transactie bij de Financial Intelligence Unit (FIA) inzake Dossier 1.

De klacht

Het BFT verwijt N de schending van zijn onderzoeksplicht (i), de schending van zijn Weigerings-/opschortingsplicht (ii), het nalaten van verscherpt cliëntenonderzoek (iii) en overtreding van de meldingsplicht (iv). N heeft bij de behandeling van dossiers 2 en 4 de door de KNB nadrukkelijk onder de aandacht gebrachte nadere risico-indicatoren genegeerd.

De kamer Amsterdam (ECLI:NL:TNO-RAMS:2019:21) verklaarde klachtonderdelen iii en iv niet-ontvankelijk en klachtonderdelen i en ii gegrond, met oplegging van een berisping.

Het BFT betoogt in hoger beroep dat de kamer ten onrechte heeft overwogen dat het BFT zich ten aanzien van de geconstateerde schending van de Wwft uitsluitend mag bedienen van de sanctiebepalingen uit de Wwft en geen tuchtklacht kan indienen op grond van artikel 111b Wna in verbinding met artikel 93 Wna.

De drie andere kamers voor het notariaat hebben eerder wel geoordeeld dat tuchtrechtelijke handhaving van de poortwachtersverplichtingen van notarissen mogelijk is, maar de kamer Amsterdam oordeelt bestendig anders.

Het oordeel

Anders dan de kamer is het Hof van oordeel dat het BFT ontvankelijk is in de klacht-

onderdelen iii en iv. Een schending van de Wwft in het algemeen – dus niet alleen onder bijzondere omstandigheden zoals de kamer van oordeel is – valt onder de tuchtnorm van artikel 93 Wna en wordt dus niet uitsluitend gesanctioneerd op grond van de sanctiebepalingen uit de Wwft. Het handelen van de notaris wordt mede ingevuld door de uit de Wwft voortvloeiende verplichtingen. Het naleven van de verplichtingen uit de Wwft hangt dan ook zo nauw samen met het handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris betaamt, dat de notaris ook op grond van het notariële tuchtrecht kan worden aangesproken voor niet-naleving van deze verplichtingen. Het Hof verklaart de klachtonderdelen iii en iv gegrond.

Gezien de ernst van de verweten gedragingen en nu alle klachtonderdelen gegrond zijn verklaard, zou de optelsom kunnen zijn dat de zwaardere maatregel van schorsing wordt opgelegd, maar daarvoor ziet het hof te weinig grond. De klacht ziet op drie dossiers, waarvan de akten in een relatief korte periode zijn gepasseerd, zodat niet vastgesteld kan worden dat er sprake is van structureel laakbaar handelen gedurende een langere periode. Bovendien heeft N blijk gegeven van inzicht, maatregelen getroffen ter verbetering van de naleving van Wwft-verplichtingen en heeft hij verklaard dat de ondernemingsrecht-praktijk sterk is teruggebracht. Gezien het vorenstaande acht het Hof de maatregel van berisping in combinatie met een geldboete passend en geboden. Het Hof stelt de boete vast op 3.000 euro, in aanmerking nemend de hoogte van het veronderstelde voordeel dat N met de onderhavige akten heeft behaald.

Het Hof legt de maatregel berisping en een boete van 3.000 euro op Hof Amsterdam, 23 juni 2020 ECLI:NL:GHAMS:2020:1550

Opmerking

De kamer Amsterdam zal zich nu moeten voegen in de lijn van de andere kamers.

Dochter bestelt met partner/huisarts testament en levenstestament voor moeder bij bevriende notaris

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

Moeder is in 1940 geboren en bezat de Franse nationaliteit. Zij verbleef sinds 2015 in Nederland. Aanvankelijk woonde zij bij haar dochter D. Later is moeder opgenomen in een verpleeghuis dat gespecialiseerde dementiezorg biedt.

De partner van D was de behandelend huisarts van moeder en een goede kennis van notaris N.

Begin mei 2016 heeft N een bespreking met D en de huisarts over een voor moeder op te maken testament, levenstestament en algehele volmacht.

In de gespreksaantekeningen van N staat vermeld dat D per 16 maart 2016 was benoemd als bewindvoerder en mentor van (het vermogen van) moeder en dat moeder op dat moment verbleef in het verpleeghuis. N stelt concepten op van de akten en mailt deze aan D. Vervolgens bespreekt en passeert N in aanwezigheid van D en de huisarts de akten. Bij dit testament benoemt moeder D tot haar enige erfgenaam en tot executeur-afwikkelingsbewindvoerder en benoemt de huisarts tot reserve-executeur-afwikkelingsbewindvoerder.

Bij het levenstestament wijst moeder D of anders de huisarts aan tot algemeen gevolmachtigde. Bij de algehele volmacht verleent moeder D alle nodige volmachten.

In de drie akten staat vermeld dat moeder op het adres van D woont. In de akten staat ook vermeld dat moeder 'de taal van deze akte voldoende verstaat en dat zij geen vertaling door een beëdigde tolk zoals bedoeld in artikel 42 lid 1 van de Wet op het notarisambt nodig heeft'.

Moeder overlijdt datzelfde jaar en D trouwt in datzelfde jaar met de huisarts.

Vervolgens verschijnen in de media berichten over deze zaak. Deze berichtgeving en de omstandigheid dat afzonderlijke klagers in 2017 en 2018 tuchtklachten tegen N hadden ingediend, vormde voor het BFT aanleiding om een onderzoek in te stellen bij N.

De klacht

I. Onzorgvuldig handelen bij het passeren van het testament, het levenstestament en de algehele volmacht van moeder. De onzorgvuldigheid zit volgens het BFT in:

- A. onvoldoende onderzoek naar de wilsbekwaamheid van moeder;
- B. onvoldoende onderzoek naar de onafhankelijke wilsvorming van moeder;
- C. schending van de informatieplicht;
- D. onzorgvuldig handelen.
(II. Onzorgvuldig handelen bij de afwikkeling van verschillende boedeldossiers.)

Het verweer

N twijfelde niet aan de wilsbekwaamheid van moeder. De verlangde dienstverlening was 'rechttoe rechtaan'. Veel ouderen vragen hun kinderen notariële zaken namens hen te regelen en beschikken niet over een eigen e-mailadres. Dat D in het testament tot enig erfgenaam werd benoemd, was evenmin opmerkelijk. Volgens N wist iedereen die D kende niet beter dan dat zij het enige kind van moeder was. De reden dat D expliciet tot enig erfgenaam moest worden benoemd en D een passage over de onterving van andere kinderen wenste, was dat D vreesde dat er van de kant van de manipulatieve en gewelddadige ex-partner van moeder claims bij de toekomstige nalatenschap neergelegd zouden kunnen worden met een beroep op legitieme aanspraken van (vermeende) andere kinderen.

N had het volste vertrouwen in het oordeel van de huisarts, die hem meerdere malen geadviseerd heeft over de wilsbekwaamheid van cliënten. N ging er daarom van uit dat de huisarts hem wel zou hebben geïnformeerd, als moeder niet in staat zou zijn geweest om haar wil te bepalen. Voor het passeren heeft N anderhalf tot twee uur uitgetrokken. Moeder wist welke dag het was en wat zij op het notariskantoor kwam doen. Vervolgens heeft N moeder uitgebreid geïnformeerd over de inhoud van de akten. Dit heeft N in de Duitse taal gedaan, die hij als zijn moedertaal beheerst en die door moeder werd gebezigd.

Het oordeel

IB (onafhankelijke wilsvorming)

Het onderzoeksrapport van BFT vermeldt onder meer:

- Het verzoek tot het opmaken van de akten kwam van D;
- Niet blijkt dat N moeder zelf over de opstelling van de akten, de bepalingen in de akten of de gevolgen daarvan heeft gesproken;
- Moeder stond onder bewind;
- Moeder was dementerend en verbleef in een verzorgingshuis voor dementerenden;
- De bespreking vond plaats met belanghebbenden;

- Huisarts/schoonzoon verkrijgt via het testament, hoewel volgens artikel 4:59 BW onwaardig om te erven, alsnog een financieel belang bij het overlijden van moeder. N was onvoldoende alert op de mogelijkheid van beïnvloeding van moeder door D en/of de huisarts.

IA (wilsbekwaamheid)

Het BFT constateert voorts:

- N was op de hoogte van de dementie van moeder;
 - Niet blijkt dat moeder de Nederlandse taal voldoende machtig was.
- Nog los van het feit dat N de wilsbekwaamheid van moeder nader had moeten (laten) onderzoeken, verliest N uit het oog dat juist degene op wiens oordeel hij vertrouwde – namelijk de huisarts – een relatie had met D en dat beiden een (in)direct (financieel) belang hadden bij genoemde akten.

IC (informatieplicht)

N had vóór de dag van het passeren van de notariële akten bij moeder moeten verifiëren of zij de gevolgen van de akten overzag en hij had haar tijdig in de gelegenheid moeten stellen om kennis te nemen van de inhoud van de akten en de (juridische) gevolgen. Indien een partij van buitenlandse komaf is en de Nederlandse taal niet machtig, dient bovendien een tolk te worden ingeschakeld.

ID (feitelijke onjuistheden in de drie akten)

Het in de akten opgenomen adres van moeder is zowel feitelijk als volgens de BRP onjuist. Ook de verklaring van moeder dat zij de Nederlandse taal voldoende verstaat, is feitelijk onjuist.

*De notariskamer legt de maatregel schorsing voor twee weken op Kamer voor het notariaat Den Bosch, 20 april 2020
ECLI:NL:TNORSHE:2020:13*

Opmerking

Notarissen zijn net als iedereen beïnvloedbaar op bewust en vooral op onbewust niveau. Juist waar bekenden/vrienden betrokken zijn, kan er een blinde vlek ontstaan die misbruikt kan worden. Betrek er een collega bij die het proces kritisch volgt of delegeer de zaak. Voor N is het belangrijk om zich te sterken in weerbaarheid en alertheid om herhaling te voorkomen en een goed voorbeeld voor zijn medewerkers te zijn.

PERSONALIA

Benoemd tot notaris

Enschede (protocol mr. B.F. Wesseling), m.i.v. datum beëdiging **mr. Frank Röben**, kandidaat-notaris (2005);

Zwolle (nieuwe vestigingsplaats in associatief verband met Het Notarieel Zwolle), m.i.v. datum beëdiging **mr. Anne-Marie Smelt**, kandidaat-notaris (2004);

Amsterdam (nieuwe vestigingsplaats in associatief verband met NewGround Law B.V.), m.i.v. datum beëdiging **mr. Cynthia de Witt Wijnen-Guman**, kandidaat-notaris (1992).

Aangewezen tot toegevoegd notaris

Oegstgeest (protocol mevrouw mr. L. van de Oudeweetering), m.i.v. datum beëdiging **mr. Rosalie Wesseling**; **Rotterdam** (protocol mr. H.J. Portengen), m.i.v. 1 juli 2020 **mr. drs. Christa Parlevliet**;

's-Hertogenbosch (protocol mr. P.G. Heeringa), m.i.v. datum beëdiging **mr. Jollette van der Netten van Stigt-van Beusekom**;

Barneveld (protocol mr. S. van den Brink), m.i.v. datum beëdiging **mr. Harry van Kasteel**;

Ede (protocol mr. W.D. Bahlman), m.i.v. datum beëdiging **mr. Monique Richters-Lammers**.

Rotterdam (protocol mevrouw mr. I.C.J.M. Eekman-van der Wee), m.i.v. datum beëdiging **mr. Pearl Mathijssen**.

Ontslag op verzoek

mr. Lieke Prinsze, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 1 augustus 2020;

mr. Chantal Geenen-Timmermans, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 1 september 2020;

mr. Eric Greup, notaris te **Stichtse Vecht**, m.i.v. 1 augustus 2020;

mr. H.J.C. Paulusma, notaris te **Rotterdam**, m.i.v. 1 augustus 2020.

Toewijzing protocol

De minister voor Rechtsbescherming heeft op grond van artikel 15 van de Wet op het notarisambt besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van:

- mr. J. van der Veen, tot 31 december 2019 notaris te Dordrecht, m.i.v. 1 juli 2020 toe te wijzen aan **mr. Adriaan de Ruiter**, notaris te **Dordrecht**;

- mr. P.D.W.G. Oosterhuis, tot 1 oktober 2017 notaris te Enschede, m.i.v. 1 juli 2020 toe te wijzen aan **mr. Henry van Halen**, notaris te **Enschede**.

Anne-Marie Smelt

Christa Parlevliet

Frank Röben

Harry van Kasteel

Jollette van der Netten van Stigt

Monique Richters

Rosalie Wesseling

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.300 notarissen en 1.650 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt maandelijks, met uitzondering van januari en augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
Telefoon: 070 3307111

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Clemens van Gessel (correctie)
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Wilma van Hoeflaken, Dorine van Kesteren, Roel Ottow, Peter Steeman, Jolanda aan de Stegge, Berdine Vos-Vegter, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Wouter Burgerhart, Sabrina Gajadhar, Bart van Gemert, Steven ten Hagen, Mireille Hesselmann, Frits van der Kamp, Jeffrey Koenecke, Rogier Lukas, Hens Meengs, Farisha Poesé, Anne-Marie Nsel

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu, Peter Frissen
Maanweg 174
2516 AB 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
Telefoon: 070 3789571

Druk: Drukkerij Senefelder Misset, Doetinchem

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 116,03 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden.

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20025, 2500 EA 's-Gravenhage
Telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie:
Cross Media Nederland
Tim Lansbergen
Telefoon: 010-7607324
E-mail: tim@crossmedianederland.com

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoerdigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

UITGEVERSVERBOND
Groep uitgeverij voor
vak- en wetenschap

notariskantoor
**Grijmans
Dierckxsens**

Notariskantoor Grijmans Dierckxsens is een middelgroot notariskantoor in Den Haag. Wij richten ons al sinds 2010 op diverse rechtsgebieden met aandacht voor de cliënt.

Daarbij ligt onze focus op het ondernemingsrecht en het personen- en familierecht/erfrecht (estate planning) en de combinatie daarvan. Denk aan een ondernemer die huwelijkse voorwaarden nodig heeft of een schenking doet aan zijn kind voor de koop van een eerste huis of een ondernemer die zijn bedrijf wil overdragen aan de volgende generatie in een bepaalde zeggenschapsstructuur.

Wij hebben een leuk, collegiaal team.

De notarissen werken intensief samen met de kandidaten en geven de kandidaat veel eigen verantwoordelijkheid. De kandidaat heeft ook zelf contact met de cliënt en voert zelf besprekingen. Afhankelijk van de behoeften van kantoor en de kandidaat kan hij of zij zich breed of juist meer specialistisch ontwikkelen.

Wegens vervanging van een collega en wegens uitbreiding, zijn wij op korte termijn (rond 1 oktober/1 november 2020) op zoek naar een:

ERVAREN KANDIDAAT-NOTARIS MET WAARNEMINGSBEVOEGDHEID ERVARING OP ESTATE PLANNING EN PERSONEN- EN FAMILIERECHT/ NALATENSCHAPPEN

BEGINNEND KANDIDAAT-NOTARIS (0-3 JAAR WERKERVARING) ESTATE PLANNING EN PERSONEN- EN FAMILIERECHT/NALATENSCHAPPEN

BEGINNEND KANDIDAAT-NOTARIS OF NOTARIEEL MEDEWERKER (0-3 JAAR WERKERVARING) HUIS EN HYPOTHEEK / VASTGOED

SECRETARIEEL MEDEWERKER ROYEMENTEN EN ONDERSTEUNING HUIS EN HYPOTHEEK / VASTGOED

Wij vragen:

Een collega die precies is, graag samenwerkt, maar die ook zelf verantwoordelijkheid wil en kan dragen. Een collega die plezier heeft in het contact met cliënten en zich collegiaal en flexibel opstelt.

De omvang van de functie is in beginsel voltijds, maar deeltijd (minimaal 60%) is bespreekbaar.

Verder wordt van de nieuwe collega verwacht dat hij of zij representatief is ingesteld, kennis heeft van automatisering (bij voorkeur van Word en Excel, en voor de ervaren kandidaat-notaris liefst ook van Quantaris) en zonder fouten kan typen. Specifieke opleidingen voor de betreffende functie en positieve referenties zullen gelden als een toegevoegde waarde.

Reactie

Uw sollicitatie met curriculum vitae en foto kunt u toesturen t.a.v. mevrouw mr. A.E.C. (Elisabeth) Dierckxsens,

per e-mail aan: directie@gdnotaris.nl of per post.

De gesprekken zullen in september of begin oktober plaatsvinden.

Voor nadere inlichtingen kunt u uiteraard telefonisch contact opnemen met Elisabeth Dierckxsens of Jaap Grijmans (070 262 92 67), of een bezoek brengen aan de website: www.gdnotaris.nl.

Moderne notariskantoren willen

Wie wil er niet de meest complete software

Intuïtieve software voor kantoor en medewerkers

NEXTassyst is dé software voor het notariaat

NEXTlegal en ICT Concept verzorgen het fundament

Als betrokken partners binnen de Lexxyn Groep

De voordelen van efficiëntie en slimme software

Hét digitale van uw kantoor

werken met compleet gereedschap

waar iedereen altijd en overal mee aan de slag kan

om efficiënt te werken zonder onderbrekingen

ICT Concept maakt de puzzel compleet

en zo heeft de advocaat het beste digitale platform

waarmee zonder woorden zinnen worden afgemaakt

alles voor uw kantoor en medewerkers voor elkaar

Alles voor elkaar

NEXTassyst

Bel ons:
088 20 34 320

www.nextlegal.nl - www.ict-concept.nl

ict concept.